

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (2175) 1991 SPALIS-OCTOBER 29

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Visus jungianti diena

Apie žmogaus mirtį yra mąstoma, kalbama ir rašoma daug daugiau negu apie jo gimimą. Gimtadienis – tai šviesi anga, prie kurios atsistoja naujagimis, apsuptas linkėjimų ir palaiminimų. Gyvenimo kelias išsitiesęs – juo reikės keliauti. Tai labai aišku visiems, patirta tėvų, senelių. Laiko slinktyje kartojasi džiaugsmas ir rūpesčiai, sunkios ir lengvos dienos pinasi nuo amžių, istorikų užrašytos, statistikų įvertintos.

MIRTIES anga betgi yra mįslė, atsirėmusi į nežinią, kuri dažnam sukelia nerimą ir baimę. Ieškoma atsakymų, mąstoma iš viso apie būties prasmę. Skleidžiamos skirtingos prielaidos. Prieinama net labai tragiškų nusivylimo išvadų, kartais įsispraudžiančių ir į poeto nuotaikas, kad "mirtis ta didžioji nesąmonė". Tas mirties klausimas pirmiausia rišasi su natūraliu nenoru išnykti, atsiskirti nuo aplinkos, nuo mėgstamų darbų, mielų artimųjų ir amžinai kuriamo bei planuojamo gyvenimo. Ir, rodos, ar nebūtų iš visų džiaugsmų pats didžiausias džiaugsmas, jei kas pasakytų žmogui: tu niekada nemirsi ir per amžius čia žemėje gyvensi. Tačiau kas gi būtų, jei iš tikrųjų taip atsitiktų? Šitame klausime sustojame prie kito nerimo ir kitos baimės, kurią sukeltų nesibaigianti kasdienybė. Jau vien tik žinojimas, kad ji niekada nesibaigs, būtų baisiau už pačią mirtį. Nesibaigiamybė taptų didelė kančia. Šitoje, jau ne vieno mąstytojo keltoje, prielaidoje mirtis ateina kaip išgelbėtoja ir įgauna rimtą ir realią prasmę, tampa žemiško nesibaigiamumo priešprieša ir žmogaus išvaduotoja. O tikintiesiems mirtis yra tik perėjimas iš vieno gyvenimo į kitą. O tas kitas gyvenimas, nors ir amžinas, bet nebesurištas su kasdienybės laiku, kurį patiriame ir kurio ribose gyvename. Todėl po žemiškos kelionės priklausymas kitai būsenai turėtų kelti ne baimės, bet laukimo jausmą.

VĖLINĖS – tai visų amžinybės iškeliausių prisiminimo diena: ir tų, kurie su mumis atsiskyrė natūralia mirtimi, ir tų, kuriems gyvybės buvo atimtos klinikose, pamišimuose, frontuose ar kankinimų kamerose. Visuose juose plazdėjo gyvybė, ta pati didžioji visos egzistencijos paslaptis. Lapkričio 2-oji iš tikrųjų nėra vienintelė mirusiųjų prisiminimo diena. Mirusiųjų prisimenama visai ir visada: maldoje, pasipaskojimuose, užrašuose, nuotraukose. Bet Vėlinės tie prisiminimai atliekami su teltukiniu būdu ir jau įsitvirtinusių tradicijų rėmuose, kurie atspindi tautos būdą ir nuotaikas. Tas kasmet pasikartojantis bendras išpažinimas, jog už nežinomos angos prasideda kitoniško gyvenimo kelias, stiprina gyvius, kad jie su didėjančiu pasitikėjimu artintųsi prie tos nežinomybės. Tačiau, kaip dažnai, taip ir Vėlinių dieną lengvais žingsneliais prabėgame per visa tai paviršiumi, pasitenkiname tradicija, apeigom ir puošmenom, pasidžiaugę, kad rudens šalnos nepakirto sveikatos ar gyvybės, kad turime vilties sulaukti dar ir daugiau Vėlinių. Tas tradicinis susitelkimas prie kapų nėra betgi vien tik mirusiųjų prisiminimas. Yra ir jų iškilmingas pagerbimas, ypač tų, kurie krito ar buvo nukankinti dėl tautos ar religijos laisvės. Šitoje vietoje jungiamės visi. Nei pažiūros, nei konfesijos mūsų neišskiria. Laisvės kovotojų pagerbimas Vėlinėse išryškėjo jau pirmojo bolševikmečio rudenį, kai niekaip kitaip nebuvo galima suvienyti prisiminti ir pagerbti, kas labai brangu. Šiandien, kai po tos sunkios kovos laisvi ir nepriklausomi galime pradėti naują gyvenimą, Vėlinių žvakutės turėtų matyti ne vien tradiciją, bet ir šviesulį šito gyvenimo kelio, visus vedančio prie tos pačios angos. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Du NDP laimėti rinkimai

Kanados socialistų Naujųjų demokratų partija džiaugiasi dviem laimėtais provincinių parlamentų rinkimais. Spalio 17 d. juos laimėjo Britų Kolumbijos NDP socialistai su savo vadu M. Harcourt, spalio 21 d. – Saskačevano NDP socialistai, vadovaujami R. Romanovo.

Didžiausias ir reikšmingiausias pergalės NDP socialistai susilaukė Britų Kolumbijoje, kurią nuo 1952 m. valdė socialinio kredito atstovai. Juos iš valdžios tik 1972-75 m. buvo išstūmę NDP socialistai. Tada ir vėl buvo tęsiama ilgai trukusi politinė socialinio kredito dinastija. Simono Fraserio universiteto politinių mokslų prof. E. McWhinney socialinio kredito sąjūdį yra pavadinęs fundamentalistų krikščionių dešiniojo sparno partija. Esą ji remiasi socializmu, atsakydama NDP socialistų.

Krizę kreditistams atnešė jų vado ir premjero V. Zalmo atstiatydimas š. m. balandžio 2 d., susilaukiant kalbinių dël valdinių privilegijų panaudojimo finansiniams savo šeimos reikalingams. Konkrečiai tai lietė bijiljonieriui iš Formozos Tan Jui Vankuveryje už \$16 milijonų parduotą pramo-

gų centrą "Fantastinis sodas". Premjerė Rita Johnston, pakėitusi V. Zalmą, neįstengė atstatyti suskilusių socialinio kredito rėmėjų vienybės ir grąžinti Britų Kolumbijos gyventojų pasitikėjimo juos ilgus metus valdžiusiems kreditistams.

Nieko nenustebino skaudus kreditistų pralaimėjimas. Parlamentan jie grįžo tik su septyniais atstovais, netekę net ir vadove išrinktos premjerės R. Johnston, kuri buvo tapusi pirmąja premjere Kanados istorijoje. Niekas nesistebėjo ir NDP socialistų vado M. Harcourt triumfu, nors jis, buvęs Vankuverio burmistras, į provincinį parlamentą išrinktas tik 1986 m., dabar atėjo su 50 atstovų palyda.

Didžiausia staigmena tenka laikyti netikėtą liberalų proveržį. Nuo 1975 m. Britų Kolumbijos parlamente jie neturėjo nė vieno atstovo, o šįkart susilaukė septyniolikos. Visus nustebeino naujuoju vadu liberalų pasirinktas koledžo prof. G. Wilsonas, rinkiminiame vajuje tapęs pirmaujančiu politiku, pavojingų net ir didelę atstovų daugumą laimėjusiam (Nukelta į 5-tą psl.)

Vėlinių žvilgsnis veda į kapines. Kanados lietuvių kapines Ontario Mississaugoje 1990 m. aplankė ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS su žmona GRAŽINA. Čia ilsisi ir jų giminės drauge su kitais tautiečiais, kurių skaičius pakilo virš 2000

Nuotr. O. Burzdžiaus

Baltijos tautų laisvė ir jų ateitis

Prancūzų akademikų ir žurnalistų požiūriai, išreikšti dienraštinėje spaudoje

Dienraštis "Le Quotidien" 1991. IX. 26 paskelbė platų pasikalbėjimą su politinių bei ekonominių mokslų profesoriumi Pascal Lorot, parašiusiu knygą "Le Reveil balte" (Baltiečių atgimimas). Kurį laiką jis gyveno Sov. Sąjungoje kaip vieno didelio prancūzų banko atstovas. Neseniai jis lankėsi ir Lietuvoje.

Baltai ir baltiečiai

Atsakydamas į klausimą, kuriai Europos sričiai priskirtinos baltiečių tautos (baltai yra tik latviai ir lietuviai), P. L. paaiškino, esą jos priklauso daugiausia Europos germanams: didžioji dalis jų miestų esanti įsteigta vokiečių XII-XVIII š., dvelkia prūsiskumu. Atrodo, kad jie išnyra tiesiai iš vokiškų viduramžių. Kitoks esąs Vilnius – jis priklauso daugiau Vidurio Europai.

Kalbų atžvilgiu estai priklauso ugrofinių grupei, latviai ir lietuviai – indoeuropiečių. Pastarųjų kalbos esančios slavų kalbų šaka. (Čia prancūzų akademikas, atrodo, klysta. "Encyclopedia Lituanica" sako, kad baltų kalbos yra indoeuropiečių prokalbės šaka, kaip ir slavų, graikų, italų, germanų... Taigi baltų kalbos nėra slavų kalbų šaka). Lietuvių kalba esanti artima sanskritui, bet beveik niekad neturėjusi oficialaus valstybinio statuso. Senovėje Lietuvos švietimo mokyklų mokytojai lenkų ir rusų kalbas, o latvių bei estijos – vokiečių. Rašytinė literatūra pasirodžiusi tik XIX š.

Skirtumai ir panašumai

Lietuva esą gerokai skiriasi nuo Latvijos ir Estijos, nes Viduramžiais ji buvo didelė valstybė, pilnai suvereni, tik vėliau sujungusi savo likimą su Lenkija. Skiriasi nuo kitų Baltijos valstybių Lietuva ir tuo, kad joje gyvena tik 20% kitautiečių. Latvijoje jų esą 48%, Estijoje – 40%.

Trijų Baltijos valstybių solidumas būtinai, bet gana sunkiai įgyvendinamas. Jau 1934 m. buvo sudaryta Baltijos santarvė, bet nebuvo paveiki. Mat vieni bijojo rusų, kiti – vokiečių ir negalėjo sudaryti bendro politinio fronto. Jo būtinumas esąs jaučiamas ir

dabar, ypač ekonominėje srityje, stengiamasi derinti jos poreikius. Vis dėlto pirmoje eilėje kiekviena Baltijos valstybė stengiasi įtvirtinti savo nepriklausomybę, savarankiškumą. Jos neketina sekti Benelux šalių pavyzdžiu ekonominėje srityje. Kiekviena jų turės atskirus savo pinigus. Tik po šio pereinamojo laikotarpio Baltijos valstybės pradėsiančios glaudžiau jungtis.

Ekonominė pagalba

Ekonominės pagalbos tikisi baltiečiai ir iš Vakarų, ypač Skandinavijos kraštų. Tą pagalbą jau teikia Danija, Suomija, Švedija, kur gyvena nemažai baltiečių. Danija jau sudariusi visą eilę sutarčių su Baltijos valstybėmis. Tuo būdu sudaroma ekonominė Baltoskandijos sritis. Be to, Baltijos valstybės tikisi netrukus įsijungti į Europos Bendruomenės rinką.

Pokalbininkas neužmiršo pastebėti, kad Baltijos valstybės ekonominėje srityje tebėra labai priklausomos nuo Sov. Sąjungos bei jos respublikų. Visas eksportas ir importas tebėra nukreiptas į rytus. Ateityje Baltijos valstybės taps tiltu tarp Rytų ir Vakarų, vartais pro kuriuos vakariečių prekyba eisianti su Rytais.

Politinė santarvė

Žvilgtelėję akademikas P. L. ir į dabartinę politinę baltiečių santarvą. Demokratija jiems nesanti svetima, nes ji buvo įvesta po I D. karo, nors vėliau įsigalėjęs autoritetinis režimas. Šiuo metu baltiečiai tvarkosi grynai demokratiškai. Vyksta tam tikra evoliucija, formuojasi politinės partijos europiečių pavyzdžiu: socialdemokratai, liberalai, konservatoriai, kr. demokratų, tautiniai komunistai. Jų politinės bei ekonominės programos dar nėra išryškėjusios. Baigiantis pereinamajam laikotarpiui, iširs nepriklausomybės sąjūdžiai, išskils atskiros politinės partijos.

Ekonominis pajėgumas

Dienraštis "Le Figaro" 1991. IX. 24 išspausdino minėto akademiko Pascal Lorot' knygos "Le Reveil balte" ištrauką, kurioje iškeliamas ekonominis pajėgumas, palyginti su sovie-

tinėmis respublikomis, esančios turtingos. Pagal statistiką, kiekvienam gyventojui tenka toks uždarbio vidurkis: Latvijoje – 2,723 rb., Estijoje – 2,670, Lietuvoje – 2,412, Sov. Sąjungoje – 2,197 rb.

Baltijos valstybių pramonės pajėgumas esąs taip pat gana didelis. Pramonė visuose trijuose Baltijos kraštuose po II D. karo esanti labai pažengusi, ypač Latvijoje. Lietuvos pramonėje esą vyrauja cheminiai gaminiai, statybinės medžiagos, žvejyba, maisto gamyba, medžio apdirbimas, laivų statykla.

Pragyvenimo lygis Baltijos valstybėse esąs aukštesnis nei Sov. Sąjungoje. Statistika rodo, kad pvz. Sov. Sąjungos gyventojai per metus suvalgo tik po 66 kg. mėsos, Estijos – po 82, Latvijos – po 84, Lietuvos – po 85. Buitinių gaminių švaros palaikymui baltiečiai suvartoja: Estijoje – 269 vienetų, Latvijoje – 260, Lietuvoje – 199 (skaitant vienam tūkstančiui gyventojų), o Sov. Sąjungoje – tik 107.

Privačių automobilių Baltijos valstybėse vidurkis: Estijoje – 119, Latvijoje – 85, Lietuvoje – 103, Sov. Sąjungoje – tik 49.

Ekonominė priklausomybė

Straipsnio pabaigoje prancūzų autorius iškelia didelę Baltijos valstybių ekonomine priklausomybę nuo buvusios Sov. Sąjungos. Tai pasakytina ypač apie Lietuvą ir Estiją. Jų prekybinis deficitas 1988 m. buvo: Lietuvos – 808.000 rb., Estijos – 760.000, Latvijos – 115.000. Jos beveik 100% priklausė nuo rytinio kaimyno naftos ir dujų tiekimo srityje. Pirkti jas Vakaruose nepajėgtų finansškai. Dėl to Baltijos valstybės negalinčios lengvai pasitraukti nuo Maskvos. Tai esą parodė ekonominė blokada Lietuvoje 1990 m. Ekonominis gyvenimas smuko 20%, darbų neteko 46.000 gyventojų. "Iš tikrųjų tada Lietuva buvo ant uždušimo ribos, kai paskelbė nepriklausomybės moratoriumą".

Tuo sakiniu autorius baigia savo straipsnį, iškeliantį politines ir ekonomines Baltijos valstybių ateities galimybes. G.

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Tūkstančiai knygų į Lietuvą

Italijoje spausdintas modernus tikybės vadovėlis Lietuvos mokykloms • Sunkios derybos tarp Vilniaus ir Maskvos • Vicepirmininko kelionė į Pietų Ameriką

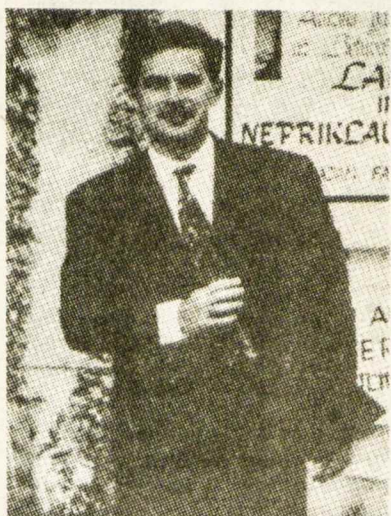
"250.000 tikybės tekstų Lietuvai". Šia antrašte Torine leidžiamas sazejiečių žiniaraštis informuoja apie Italijoje išspausdintą penkiatomį tikybės vadovėlį Lietuvos pradžios mokykloms.

Sulietuvintas vadovėlis

Griuvus Rytų Europos komunistiniams režimams, – rašo straipsnio autorius, – tuoj pat išryškėjo didelis religinės literatūros alksis. Religinėmis knygomis pakrautų sunkvežimių vilkstinės tuoj pat patraukė pro ką tik atsivėrusias sienas. Šiame "Evangelijos žygyje" svarbią vietą užima ir "Elle Di Ci" leidykla. Dešimtys tūkstančių jos leistų knygų pasiekė Čekoslovakiją, Lenkiją, Vengriją, Rumuniją. Tačiau turbūt pats didžiausias šios leidyklos nuveiktas darbas yra 250.000 egzempliorių penkiatomio tikybės vadovėlio, kurio visas tiražas jau pasiekė Lietuvą.

Vieną naujausią Europoje, gausiai iliustruotą ir pavyzdinčiai išleistą Bartolino Bartolini ir Mario Filippi sudagutą vadovėlį parinko Romoje veikiančios Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos vadovybė. Lietuviškame vadovėlio vertime itališkos laidos grafinė sandara buvo papildyta lietuviškomis iliustracijomis, atspindinčiomis Lietuvos religinį gyvenimą ir tautines tradicijas; buvo pridėtos įžymių Lietuvos šventovių, Dievo Motinos paveikslų, folkloro renginių nuotraukos.

Vadovėlio "Tikiu" buvo atspausdinta 250.000 egzempliorių. Tekstus ir nuotraukas nemokamai perleido pati "Elle Di Ci" leidykla, o spausdinimo išlaidas padengė Kionigsteine veikianti "Kirche in Not" religinės šalpos organi-

Prof. PASCAL LOROT, autorius prancūziškos knygos apie Baltijos valstybes "Le Reveil balte"

Šiame numeryje:

Visus jungianti diena

Tradicinis susitelkimas prie degančių žvakelių

Baltijos tautų laisvė ir jų ateitis

Akademikų ir žurnalistų požiūriai prancūzų spaudoje

Tūkstančiai knygų į Lietuvą

Italijoje spausdinamas Lietuvos mokykloms tikybės vadovėlis

XX amžiaus kankiniai Lietuvoje ir dabartis

Šiluvos Marijos koplyčios 25-rių metų sukaktis Vasingtono bazilikoje

Vengrijos sukilimas aidėjo ir Lietuvoje

Sukilimo atgarsiai Vilniuje ir dabarties įvykiai

Nepriklausomybės žygis

Pėsčiomis iš Talino į Vilnių

Dirbkime, nes daug padaryta

KLB tarybos sesija Toronte

Lietuviai veikia visur I

Apie lietuvių ir Lietuvą atsiminimų knygos

Mažytė Vaizganto atplaiša

Šiaulių teatro vaidinimas "Dėdės ir dėdienės"

"Gyvenimo dulkės"

Andriaus Mirono-Norimo novelių knyga

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Tūkstančiai knygų į Lietuvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Žurnalistų klausimas

Vatikano radijas pranešė, kad Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas baigė trijų dienų vizitą Urugvajuje, kur pasimatė su respublikos prezidentu, užsienio reikalų ministru, kitais Urugvajaus vyriausybės nariais, susitiko su vietos lietuvių bendruomene.

Per spaudos konferenciją Montevideo mieste Kuzmickas, atsakydamas į vieno žurnalisto klausimą, ar Lietuva būtų pajėgi už atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos sumokėti Maskvai ekonominę kompensaciją, taikliai pateikė kitą klausimą, būtent, kas sumokės Lietuvai už jos patirtus milžiniškus ir ne tik ekonominius nuostolius, kuriuos kraštui padarė daugiau nei 50 metų trukusį žiauri okupacija, kas atlygins už deportuotuosius ir

Europos centras - Lietuvoje

Prancūzijos geografijos institutas 1990 m. viešai paskelbė, kad Europos geografinis centras yra Lietuvoje!

Ivairių teritorijų geografiniai centrai yra nustatomi įvairiais būdais. Prancūzų kartografių Europos centrui nustatyti naudojo sudėtingą, tikslią, kompiuteriniais apskaičiavimais paremtą metodiką. Jų teigimu, Europos centrą turime ten, kur susikerta 54° 54' paralelinė šiaurės platumas su 25° 19' meridianine rytų ilguma.

Šis prancūzų apskaičiavimas yra padarytas vieno laipsnio tikslumu, todėl minėtas Europos centras privalo būti

žvusiuosius lietuvių? "Sovietų Sąjungai mes nesame nė cento skolingi", pasakė Kuzmickas, primindamas, kad tarp dviejų pasaulinių karų nepriklausoma Lietuva buvo ekonomiškai pažangi valstybė, pasiekusi aukštą gyvenimo lygį. Lietuvos valiuta buvo viena stipriausių pasaulyje. Visa tai sugriovė sovietinė okupacija.

Nepriklausomybę atkūrusi Lietuva paveldėjo iš sovietų katastrofišką padėtį, pasakė Kuzmickas, atkreipdamas urugvajiečių žurnalistų dėmesį į milžiniškas aukas, kurių pareikalavo kova už laisvę ir nepriklausomybę. Paskutinięjį kvotą už laisvę žuvo dar šiais metais. Kuzmickas išreiškė viltį, kad Vakarų pasaulis padės Lietuvai įtvirtinti sunkiai išsikovotą nepriklausomybę, atkurti sugriautą ekonomiką, atitaistyti per okupacijos laikotarpį įvairiose gyvenimo srityse padarytą žalą. **Kor.**

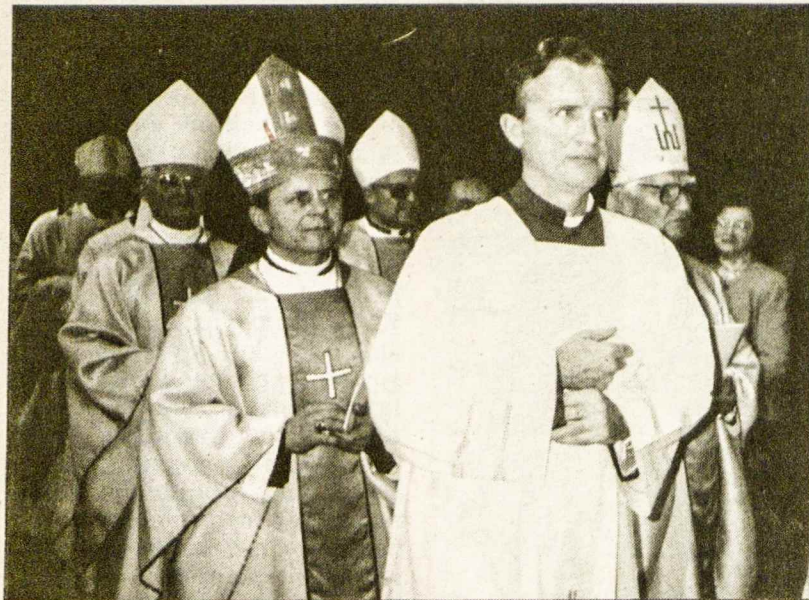
apskritime, kurio spindulys yra vienas kilometras.

Šioji vieta yra maždaug už 26 kilometrų į šiaurę nuo Vilniaus, važiuojant naujuoju Utenos plentu, tarp Purnušės kaimo ir Bernotų pilialkalnio, šalia Girijos ežero.

Lietuvos geografų draugija rūpinasi šią specialią vietovę prideramai sutvarkyti, įrengti automobiliams aikštelę, lankymo takus ir kt. Šiam tikslui numatoma paskelbti konkursas.

Doc. Rimantas Krupickas spaudoje kelia sveikintą mintį: Europos centre pastatyti EKUMENINĘ šventovę, vienijančią visus krikščionis bendrai maldai!

Kun. dr. E. Gerulis

Procesija Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo bazilikoje Vašingtone, minint tenykštės Šiluvos Marijos koplyčios 25 metų sukaktį. Priekyje matyti vyskupai: S. Tamkevičius, SJ, C. Salatka, P. Baltakis, OFM, A. Deksnys ir kiti. Nuotr. M. Borusienės

PADĖKA

Mano žmona

a.a. MARTA JAKAITIENĖ

mirė 1991 m. gegužės 20 d., palaidota gegužės 24 d.

Nuoširdžiai dėkoju Šiluvos Marijos parapijos klebonui kun. K. Kaknevičiui už lankymą velionės Viktorijos ligoninėje, maldas laidotuvių namuose, Šiluvos Marijos šventovėje gedulines Mišias, pasakytą gražų pamokslą, palydėjimą į amžino poilsio vietą, kurią prieš du metus velionė pati pasirinko Šv. Petro kapinėse.

Ačiū visiems lankiusiems laidotuvių namuose, atsiųstas gėles, užprašytas Mišias ir pareikštas užuojautos žodžiu ir raštu. Dėkoju karsto nešėjams. Ačiū visiems, kurie aukoję velionės vardu "Nepriklausomai Lietuvai". Ačiū E. Daniilūnui už gražų rašinį "Tėviškės žiburiose". Nuoširdus ačiū Anytai Mulevičienei už pagalbą laidojant mylimą žmoną.

Dėkoju visiems, kurie po laidotuvių dalyvavo pietuose ir kartu su manimi pabuvojo liudėsio valandoje.

J. Jakaitis

Lietuvos kryžių vaizdas Šiluvos koplyčioje, įrengtoje Amerikos katalikų Nekalto Prasidėjimo bazilikoje Vašingtone. Nuotr. M. Borusienės

XX amžiaus kankiniai Lietuvoje ir dabartis

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Dvi dienas — spalio 12 ir 13 — JAV sostinėje vykusios lietuvių Šiluvos Marijos koplyčios, įrengtos Amerikos katalikų tautinėje Nekalto Prasidėjimo šventovėje — bazilikoje, sidabrinio jubiliejaus iškilmės susidėjo iš trijų dalių: šeštadienio popietę Katalikų universiteto Gowan salėje įvykusios akademijos, vakare jau kitoje salėje surengto koncerto, kur programą atliko iš Čikagos atvykęs "Dainavos" ansamblis, ir, drąsiai galima teigti, tarptautinį mastą pasiekęs Niujorko šiuo metu gyvenantis Lietuvos pianistas Povilas Stravinskis.

Jei akademijon atsilankė daugiau negu du šimtai iš visur suvažiuosusių dvasininkų bei pasauliečių, į koncertą jų susirinko jau žymiai daugiau — apie septynis šimtus: tiek, kiek sėdimų vietų Arkiv. Carroll aukšt. mokyklos salėje buvo. Sekmadienį, kai į Mišias Šiluvos Marijos koplyčios 25 m. sukaktį paminėti ir kartu padėkoti Dievo Motinai už atgautą Lietuvos nepriklausomybę suplaukė apie 3,000 žmonių ne tik iš įvairių JAV vietų, bet ir iš Kanados bei Lietuvos, — rengėjai ir daugelis atvykusiųjų įsitikino, kad 1966 m. vyskupas V. Brizgys su komitetu ne be reikalo šią koplyčią įrengė. O jai pinigų suaukojo ankstyvesnės išėvijos lietuviai ateiviai visai gal nenuausdami, kad jos 25 m. sukaktį švenčiant Lietuva jau bus laisva bei nepriklausoma ir kad į iškilmes iš ten, vietoj šiuo metu negaliojančio Lietuvos kardinolo V. Sladkevičiaus pakviestas čia vėl atsilankys ilgai bolševikų kalinatas naujasis Kauno vyskupas pagalbininkas Sigitas Tamkevičius, SJ.

Šeštadienį, 1 v.p.p., į Gowan salę netoli šventovės rinkosi iškilmų dalyviai. Aukštųjų svečių tarpe buvo Oklahomos arkivyskupas C. Salatka, Europos lietuvių vyskupas-emeritas Antanas Deksnys, už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, ir pagrindinis paskaitininkas vysk. Sigitas Tamkevičius. Akademiją pradėjo, jai puikiai vadovavo ir vertėjo pareigas sumaniai atliko istorikas dr. Saulius Sužiedėlis.

Trumpą žodį tarus vysk. P. Balčiūnui, su vysk. S. Tamkevičiaus biografija supažindino lietuvių informacijos centro Niujorko vedėja Gintė Damušytė. Po to plovimais buvo pasitiktas vysk. S. Tamkevičius, skaitęs paskaitą tema "XX amžiaus kankiniai Lietuvoje ir dabartis". Jis savo paskaitoje, kuri tuoj pat buvo verčiama į anglų kalbą, pastebėjo, jog tėvynėje ir visame pasaulyje lietuviai džiaugiasi ir dėkoja Dievui už nuostabius pasiekimus. Po to vyskupas atpasakojo Lietuvos kančios keilą, karo meto žiaurumus, trėmimus, partizanų kovas, KGB siautėjimą.

Sustojęs ties tema "Mes nebuvom vieni", svečias vyskupas kalbėjo: "Patys sunkiausi kančių metai buvo tada, kai lietuvius jautėsi paliktas vienas nuo žemės priešo rankose. Taip buvo su mūsų tremtiniais ir partizanais. Bet ir tada su kenčiančiais buvo visa tauta ir Bažnyčia. Ypatingai šią dvasinę paramą jutome, kai mūsų vargai pasidarė plačiai žinomi pasaulyje. Žemai lenkiu galvą prieš tuos, kurie mūsų kančios akivaizdoje paliudijo gražiausią krikščionišką meilę — meldėsi ir masinės komunikacijos priemonėmis platino žinias apie persekiojamą Lietuvą..."

Čia kalbėtojas didžią pagarbą išreiškė lietuvių religinės šalpos vadovams ir rėmėjams, savo laiku atlikusiems Lietuvai "neįkainojamą paslaugą, be kurios "Kronikos" balsas būtų buvęs labai tylus..."

Šalia kitų, klausytojų tarpe buvo ir LR šalpos direktorius kun. K. Pugevičius.

Visa tai buvo anais ilgiais sunkios okupacijos metais. O kas vyksta dabar paskutinių trijų metų laikotarpiu, kai tauta pasuko laisvės ir nepriklausomybės link? Čia vyskupas padėti nusakė šiais žodžiais: "Prievartinė masinė ateizacija žmonių sielose paliko ne tiek bedievybę, kiek dvasinę tuštumą, kuri šiuo metu yra labai pavojinga. Lietuvos Katalikų Bažnyčia po ilgų persekiojimo metų yra nusilpusi: trūksta kunigų, pasauliečiai neišmokę būti atsakingi už Bažnyčios ateitį, daug kur reiškiasi konservatyvios

nuotaikos, kurios gali tapti kliūtimi Bažnyčios augimui..."

Trumpai sustojęs ties Vakarų kultūra ir ją pavadinęs "Priešu nr. 1", Jo Ekscelencija pastebėjo: "Mums Lietuvoje ypatingą nerimą kelia masinė Vakarų kultūra, persunkta žiaurumu, seksu... Omnininkai nužudė tik kelias dešimtis lietuvių, o masinė kultūra žudo visą tautą..." Tačiau svečias materialinę Vakarų paramą teigiamai įvertino: "Mus labai džiugina, kad mūsų tautiečiai ir Lietuvos draugai Vakaruose dvasiškai ir medžiagiškai remia atsikuriančią Lietuvą. Per religinę šalpą gauname daug siuntų su drabužiais, vaistais, knygomis, medicinine aparatu. Panašiai mus remia ir kitos organizacijos, pavyzdžiui Maltos ordinas..."

Apie sunkią spaudos padėtį svečias iš Lietuvos taip kalbėjo: "Viena iš didžiausių problemų — tai didelė sunkenybė išleisti katalikiškus laikraščius, žurnalus ir knygas. Per dvejus metus įsitikinome, kol neturėsime savo katalikiškos spaustuvės, tai reikalai nepajudės iš mirties taško... Pusantrų metų bergždžiai dėjome pastangas gauti patalpas, kadangi visose valdžios instancijose yra daug vadinamų nomenklistūrinių, kurie meisteriškai moka vilkinti Bažnyčios restitucijos akto įgyvendinimą. Šiuo metu esam gavę žemės sklypą ir paruošę projektą, pradėsime statybą, kuri gali kainuoti apie 200,000 dolerių..."

Maždaug valandą trukusią paskaitą svečias baigė šiais viltingais žodžiais: "Ateityje mes daug kuo supanašėsime su kitomis Vakarų šalimis, tačiau esu giliai įsitikinęs, kad mes liksime dvasinės atgaivos židiniu, spinduliuojančiu tą dvasinę patirtį, kurią gavome per sunkius persekiojimo metus".

Vysk. S. Tamkevičiaus paskaitą čia pat vietoje komentavo ir papildė Amerikos vyskupų konferencijos patarėjas socialiniais klausimais kun. Brian Hehir. Jis nurodė, jog nuo II Pasaulinio karo pasaulis kitaip žiūri į žmogaus teisių klausimą. Anksčiau buvo prileidžiama, jog tai kiekvienos valstybės vidaus reikalas, tačiau Jungtinių tautų chartija bei žmogaus teisių deklaracija davė suprastį, jog visas pasaulis yra atsakingas už žmogaus teisių pažeidinėjimus bet kurioje šalyje. Kun. Hehir labai teigiamai atsiliepė apie "LKB kroniką" pareikšdamas, jog "tai yra klasikinis žmogaus teisių atgijimo dokumentas".

Pasak kun. Hehir, vyskupo Tamkevičiaus gyvenimas atspindi seną pamoką, kad "žmogaus dvasia, praturtinta Dievo žodžiu ir įgalinta Šventosios Dvasios malone, yra galingesnė, negu bet kokia materialinė, fizinė jėga. Tačiau šios dvasios triumfo kaina kaip tik ir yra kankinių kraujas..."

Tokiomis mintimis ir baigėsi lygiai dvi valandas užtrukusi akademija, vysk. S. Tamkevičiui dar atsakius į kelis susirinkusių iškeltus klausimus.

AŲA RIMANTUI JAKUBAUSKUI

tragiškai žuvus,

mamą MARIJĄ, gimines bei draugus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Aldona, Romas, Bronius,
Vytautas ir Irena Biskiai

PADĖKA

Mylimam tėveliui

AŲA

PRANUI ČEČKAUSKUI

mirus 1991 m. rugsėjo 14 d.,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, atnašautas gedulines Mišias šventovėje bei palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą, A. Paulioniui už giedojimą pamaldų metu.

Mūsų padėka karsto nešėjams, atsilankiusiems į laidotuves, aukojusiems Mišioms, atsiuntusiems gėles, vietoj gėlių aukojusiems lietuviškiems reikalams, pareiškiusiems užuojautą žodžiu, raštu ar spaudoje. Nuoširdus ačiū ponios už pyragus.

Nuliūdę: sūnus, duklė su savo vyru
ir vaikaičiai

PADĖKA

Mūsų mylima mama, senelė ir prosenelė

a.a. AGOTA TAMAŠAUSKIENĖ,

mirė 1991 m. liepos 11 d. Delhi, Ontario.

Dėkojame visiems draugams, kurie velionę lankė ligoninėje, siuntė atvirukus ir gėles.

Ypatingą padėką reiškiam klebonui kun. L. Kemešui už Rožinį laidotuvių koplyčioje, Mišias ir nuoširdžius žodžius. Dėkojame Šv. Kazimiero parapijos chorui ir vargonavusiai B. Vitienei. Dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias, aukojusiems Lietuvos pagalbos vajui, vėžio bei širdies ligų draugijoms, ligonių paramai ir laikraščiams.

Žodžiais sunku išreikšti padėką už jūsų parodytą nuoširdumą.

Gena, Benius Pakuliai ir šeima
Algirdas, Helen Tamašauskai ir šeima
Sally Ann Dollard

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išėvijoje!"**

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

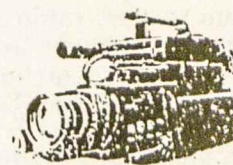
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, Aiwa, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

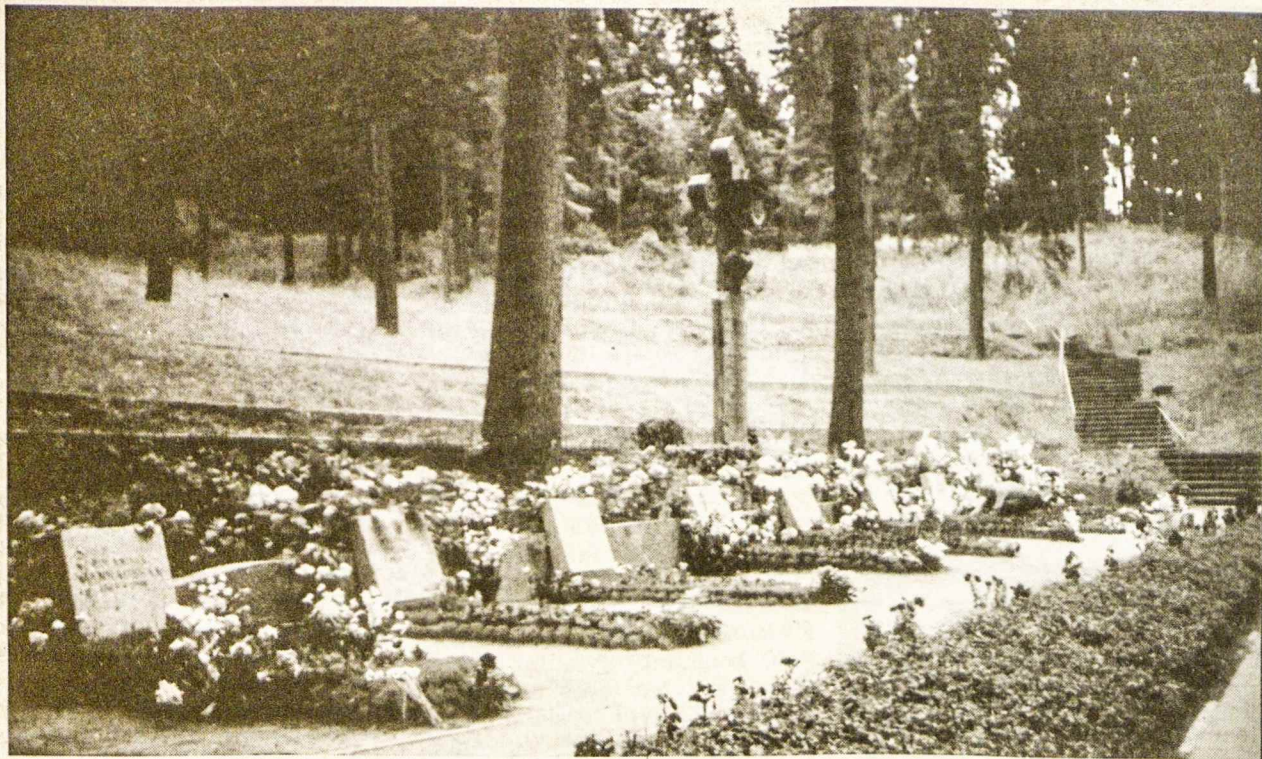
Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. — 5.30 v.p.p.

Už laisvę š.m. sausio 13 d. žuvusių Lietuvos didvyrių kapavietės Antakalnio kapinėse Vilniuje. Nuotr. Br. Saplio

Vengrijos sukilimas aidėjo ir Lietuvoje

1956 metų vengrų sukilimo atgarsiai Vilniuje ir dabarties įvykiai - jie susišaukia

KLARA STANKIENĖ

Daugiau nei 70 metų Sovietų Sąjungoje buvo griežtai draudžiama klausyti užsienio radijo, tačiau norintieji žinoti kas dedasi plačiajame pasaulyje, nors ir rizikuodami šio draudimo nepaisė. Todėl žinia apie Vengrijos įvykius greit pasklido Lietuvoje.

Vilniaus universitete jau pirmą dieną daug kas žinojo. O grįžtant iš darbo ir laukiant autobuso aikštelėje prisigretinęs gatvėse labai dažnai sutinkamas vyriškis pašnibždom ėmė pasakoti man apie Vengrijos prasidėjusį antikomunistinį sukilimą, kuris tikimasi greit išsiplėsiąs kaimyninėse socialistinėse šalyse bei sovietinėse respublikose. Nesuabejojau, kad tai būta saugumiečio-provokatoriaus ir nieko neatsakiusi įšokau į atvykusį autobusą.

Rasų kapinėse

Po to sekė Vėlinių vakaras Rasų kapinėse. Nuo studentavimo dienų buvo įprasta kasmet per Vėlines neštis daug žvakelių, kad jų užtektų ir čia palaidotiems artimiesiems, ir tautos patriarchams. Centras buvo J. Basanavičiaus kapas, ant kurio kiekvienas stengėsi padėti degančią žvakę.

Daugelis, tai padarę, skubėdavo tolyn ir iš tamsos toliau stebėdavo šią savotišką apeigą. Matėsi ir neatpažįstamai persirengusių, pakeitusių įprastą šukuoseną ir t.t., kad užsimaskavusių saugumiečių nebūtų atpažinti. Kokią nuotaką sukeldavo šis žvakėmis liepsnojantis kapas, gali suprasti tik tas, kuris pergyveno šiuropias pokario metų dienas Vilniuje.

1956 m. Vėlinės Rasuose buvo labai skirtingos. Priartėjus prie centrinio įėjimo, nustebo nuo daugybės juodų limuzinų. Kam jie priklausė, visi žinojo, tačiau tas žmonių nesustabdė.

Būrelis lenkuojančių buvo susibūrę apie Pilsudskio kapą. Visi takai buvo užimti įvairiomis kryptimis skubančių. Buvo aišku, kad saugumiečiai išsinerę iš savo uniformų buvo nebeatpažįstami minioje.

Kai priartėjome prie J. Basanavičiaus kapo, pastebėjome, kad čia žymiai drąsiau nei kasmet būriavosi nemažai žmonių. Kol atsitisėm uždegę savo žvakutes šalia kapo, nes jis ir taip jau perpildytas liepsnoj, priešais kapą esančios koplyčios laiptai buvo užimti žmonių. Tarsi per akimirka kas surikiavo milžinišką mišrų chorą, o mes taip ir likome pirmoje eilėje. Nebuvo kada dairytis, nes visi jau giedoją Lietuvos himną, po to sekė "Marija, Marija", "Lietuva brangi". Šią baigus, iš tamsos pasigirdo skambus deklamatorės balsas. Tai Maironio "Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę..." Vėl himnas, giesmė, daina ir taip kelis kartus. Niekas netrukde, neliepė išsiskirstyti.

Sekančią dieną, atėję į universitetą, sužinojome, kad tą vėly vakarą didesniais būriais grįžtantys su daina, ypač jaunimas, saugumiečių buvo apsupti ir sulaukyti. Jų tarpe daug studentų. Buvo aišku, kad universiteto rektoriui J. Bulavui nemalonumai neišvengiami.

Protestas teatre

Vengrijos įvykių įtakoje buvo ir dar vienas maištingas

vakaras. 1956 metais kai iš Sibiro tremties bei lagerių pradėjo grįžti vargani mūsų tautos kankiniai. Gana greit pasklido žinia, kad gyvas išlikęs sugrįžo ir operos solistas Antanas Kučingis. Jo gerbėjai su nekantrumu laukė dainininko grąžinimo į sceną. Tačiau nė vienas lagerininkui kelias į turėtą darbą nebuvo rožėmis klotas. Dažniausiai atvirkščiai.

Visuomenei reikalaujant buvo paskelbta, kad operoje "Faustas", Mefisto vaidmenį atliks A. Kučingis. Tai nepakartojamas šio vaidmens atlikėjas, žavėjęs visus operos mylėtojus. Kartu atsirado proga parodyti, kaip šio puikaus dainininko ilgėjosi Lietuva. Tačiau žaibiškas bilietų išpirkimas (didelę jų dalį gavo Kaunas, kur prabėgo geriausi A. Kučingio dainavimo metai) ir lagerininko populiarumas "kažkam" nepatiko.

Dauguma tik atvykę į teatrą sužinojo, kad vietoj "Fausto" tą vakarą bus atliekama opera "Pilenai". Teatro foje kilo šurmuly. Daugelis demonstratyviai ėmė grąžinti bilietus į kasą. Niekam neužkliuvo "Pilenai", bet tą vakarą žmonės susirinko paklausti A. Kučingio.

Pasigirdus paskutiniam skambui, minia veržė įsiveržė į teatrą ir užėmė visas sėdimas ir stovimas vietas. Pusantrios valandos publika nuolat skanduoama "Faustas", Kučingis, neleido pradėti spektaklio.

"SOS Lietuvos vaikai"

Mes, Toronto "SOS vaikai" skyriaus nariai, esame dėkingi, kad aukotojų dėka, 1991 m. birželio mėnesio pradžioje išsiuntėme didelę siuntą į Lietuvą. Iškeliauo 185 dėžės iš Toronto ir 55 dėžės iš Hamiltono su vaikų drabuželiais, batukais, vystyklais ir žaislais. Siunta Lietuvą pasiekė mėnesio vėliau negu tikėjome. Priimant siuntą, ir padalinant suaukotus daiktus dalyvavo KLB Hamiltono apyl. pirm. Regina Bagdonaitė-Chiarelli.

Gavome laišką iš Lietuvos, kuriame rašoma: "Mielieji, aciu visiems, prisidėjusiems prie šios didžiulės siuntos. Aukojote brangų laiką, viską surinkdami, supakuodami, kad siunta ateitų iki mūsų. Tą jūsų šilumą, pajuto vaikai čia, Lietuvoje. Aciu jūsų vaikams, kurie atsakė savo mylimo žaislo ir paukojo vaikams Lietuvoje. Pradžiuginote mus – ir didelius, ir mažus, nes mes savo vaikystėje

tokių gražių, žaislų neturėjome.

Pirmiausia keletą žaislų nuvežėme našlaičiams, besilaukiantiems "SOS vaikai" surengtoje Vaiko tėviškėje. Čia ilsisi vaikai su svetimomis motinomis, kurios aukoja savo atostogas, kad pagbūtų su tais vaikais, kuriuos nukriauždė juos pagimdžiusios motinos (pačios valkatauja, o vaikus paliko valstybės globai). Nemažai žaislų perdavėme respublikinei vaikų ligoninei. Vaikams per susitikimą papasakojome iš kur tie žaislai.

Aciu visiems, paauguosiemis kūdikių ir vaikų drabužėlius. Aprengsime ne vieną vaiką dar gimdymo namuose, nes yra namų, kurios neturi drabužėlių. Perduosime kūdikių drabužėlių, vystyklius gimdymo namams. Jau dalį atidavėme Panevėžio kūdikių namams. Papuošę vaikus Vaiko tėviškėje, dalyvavo me vaikų Mišiose katedroje. Dalis drabužėlių liks paramos namuose (jų Lietuvoje jau yra

"SOS Lietuvos vaikai" Toronto skyriaus nariai prie paruoštos siuntos Lietuvos vaikams. Iš kairės: Laimutė Gaizutienė, Rimantas Gaizutis, Julija Rusliene, Dalia Steponaitienė, Roma Sapijonienė, Henrikas Steponaitis, Algis Sapijonis

Nepriklausomybės žygis

Amerikos lietuvis, kovojantis už Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvę, 1991. V.14-VI.14 pėsčias žygiavo nuo Talino iki Vilniaus

PAULIUS KLIMAS

(Tęsiny iš praėjusio nr.)

Į Lietuvą

Skrįsdamas į Lietuvą balandžio 29 d., jaučiausi pasiruošęs. Pirmą kartą pamatysiu Lietuvą, sutiksiu gimines ir gal bent simboliškai prisidėsiu prie Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimo. Tikriausiai sutiksiu Petrą Gražulį, galvojau lėktuve.

Skrįdimas per Daniją į Rygą pavyko gerai. Rygos orauostyje mane sutiko pusbrolis, ir mes autobusu nuvažiavome į Vilnių. Tą vakarą kartu su pusbroliu jau vaikščiojome Gedimino prospektu. Eidamas nuo Katedros aikštės ligi Aukščiausiosios tarybos, vis galvojau apie žygį: Dieve, duok man stiprybės!

Iš anksto buvau nutaręs, kad žygis turėtų užtrukti visą mėnesį ir turėtų baigtis birželio 14 d. su iškilmingomis Mišiomis Vilniaus arkikatedroje už Sibiro tremtinius. Prieš 50 metų pirmieji tremtiniai buvo išvežti iš Lietuvos...

Prieš žygį turėjau progą pirmą kartą pamatyti savo močiutę Mariją Klimienę, kuri gyvena Pelekonų kaime, netoli Jiezno, visiškai prie Nemuno. Ji su mano seneliu a.a. Vincu 1948 m. buvo išvežti į Sibirą ir ten beveik 10 metų kentėjo. Senelis mirė Lietuvoje 1967 m. Jų tragiškas likimas mane giliai paveikė.

Praėjo dar kelios dienos, kol visas detales su Sąjūdžio nariais išsiaiškinau. Pirmame susirinkime vienas įtakingas Sąjūdžio narys paklausė: "Ar žygis tikrai reikalingas? Jau esą buvę visoki žygiai". Šis klausimas kaip strėlė šovė man į širdį, bet aš greitai atsigačiau ir atsakiau: "Man atrodo reikalingas". Pagaliau Sąjūdis sutiko ir pradėjo žygį rimtai planuoti.

Taline ir Rygoje

Gegužės 7 d. su dviem Sąjūdžio nariais nuvažiavome į Taliną ir į Rygą. Aš paaiškinau estų ir latvių Liaudies fronto nariams, kad žygiuos keturi žmonės: vienas estas, vienas latvis, vienas lietuvis, kuris bus vertėjas, ir aš. Iš tikrųjų taip neįvyko: nė vienas latvis nepasidėjo, o estų žygiavo net septyni. Iš tikrųjų mūsų skaičius keitėsi tarp šešių ir dviejų, neskaityti įvairių žmonių,

kurie tik trumpesniai laikui žygiavo su mumis. Dalyvavo jauni moksleiviai ir pensininkai, maždaug lygiai vyrų ir moterų. Pėsčiomis tik aš ir vienas estas, Ralf Kaup, nuėjome visą kelią. Jis iš pradžių žadėjo mane palydėti tik iš Talino, bet kai vietinė televizijos stotis jį paklausė, ar jis eis visą kelią, jis daugiau nedvejodamas atsakė: "Taip!".

Su Gražuliu

Nors žygis prasidėjo Taline gegužės 14 d., aš Vilniuje tik gegužės 10 d. pirmą kartą sutikau Petrą Gražulį. Apsikabinome, mes du lietuviai, kuriuos jungė ypatinga draugystė. Gražulis dėkojo man už mano pastangas, kad jis sužinojo apie mano 1988 m. žygį ir dainą apie jo bylą per "Amerikos balso" laidą dar būdamas lageryje. Sužinojęs apie šį žygį, Gražulis juo susidomėjo staiga nutarė pats kartu žygiuoti. Gražulis pasiūlė žygiui naudotis jo "veliuku" (mašina), su priekaba ir jis net prikalbino šoferį. Tai mums labai padėjo, labai palengvino mūsų naštas, nes kuprines ir kitus daiktus galėjome sukrauti į priekabą.

Pradedant

Mums pradedant žygį, mitingas įvyko 12 v. prie Estijos Aukščiausiosios tarybos rūmų, kuriame estų, latvių ir lietuvių atstovai tarė žodį. Dalyvavo ir estų televizija bei jų spaudos atstovai. Lietuvos pasiuntinybės narė Rasa Unt išvertė mano kalbėlę į estų kalbą. Šia proga aš paminėjau estų atgimimo poetę Lydią Koidulą, kurios kūryba visiems estams yra stiprybės simbolis. Taip pat pasakiau: "Vabodus Eesti-

Žygeiviai su Estijos, Lietuvos ir Latvijos vėliavomis. Jų nešėjai: estas RALF KAUP, PAULIUS KLIMAS, PETRAS GRAŽULIS

le!" (Laisvę Estijai!). Maždaug 200 estų plojo, kai penki estai kartu su manimi išžygiavo iš Talino.

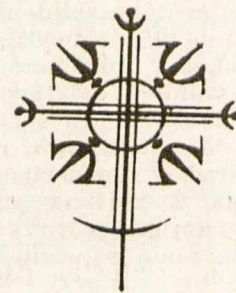
Žygiuojam

Pirmą žygio dieną truputį lijo, bet mes nuėjome 21 km ligi Keilos upės. Dar vienas vyresnis estas važiavo dviračiu. Jo vardas yra Valdu Hammer. Vėliau aš jį paprašiau žygiuoti kartu su mūsų visa grupe, kai pasiekėme Latviją. Tą vakarą Estų fronto narys mus nuvežė atgal į Taliną ir ten nakvojau pas vieno žygeivio gimines, o kiti estai dar nakvojo savo namuose.

Antrą žygio dieną atvažiavo Petras Gražulis iš Lietuvos ir sutiko žygeivius pakelėje. Kaip buvo žadėjęs, atsiavežė "viliuką" (toks sovietų gamybos džipas) su priekaba ir šoferį Robertą Tarasevičių. Kuprines tada mes sudėjome į priekabą, kurioje buvo maistas, palapinės ir kitų reikalingų dalykų. Antrą dieną nuėjome 31 km per šešias valandas, visiškai neskubėdami.

Nepriklausomybės žygio dalyviai su PAULIUMI KLIMU priešakyje žygiuoja į Latviją

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Lougheed & Barnard
šėimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Amber
communication services inc.

1992-93 Lithuanian Business Directory

Jūsų dėmesiui,

Pats pirmasis "Kanados-lietuvių biznio žinynas" pasirodys 1992 m. pradžioje. Jis bus išplatintas nemokamai Kanados lietuviams.

Žinynas jau turi pareikalavimą ir laisvoje Lietuvoje! Taigi: pasisiekimas neabejotinas, ir abipusė nauda!

Ir štai mes, Kanados lietuviai, turime pirmą ir labai gerą progą atnaujinti tarpusavio ryšį, pateikti tikslią informaciją apie esamą ir būsimą verslą bei įvairius objektus, produktus ir patarnavimą. Tai ypač svarbu dabartinėje, nepalankioje ekonominėje padėtyje.

Mūsų, kaip pirmojo **Lietuviško biznio žinyno** leidėjų, pagrindinis tikslas ir yra:

- Išryškinti pagrindines verslo kryptis ir tendencijas;
- Nurodyti tikslius patarnavimo, gamybos, produkcijos bei kultūros objektų adresus;
- Ypatingai palengvinti ryšį su seniai egzistuojančiomis ir naujai susikūrusiomis bendrovėmis;
- Pagreitinti vienas kito suradimą.

Šis specialus "Žinynas" ypatingas tuo, kad jame chronologine tvarka bus išdėstytos svarbiausios ir jums būtinos reklamos. Žinyne rasite reikalingiausią informaciją apie įvairiausias agentūras, verslus, mokyklas, šventoves, medicinos įstaigas bei kultūros centrų žemėlapius.

Nors ir kaip gerai jums sekasi, bet kartais jūs vistiek eikvojate savo brangų laiką, ieškodami kokio nors reikalingo adreso, objekto ar prekės. Tuo pačiu metu jūsų kažkas ieško taip pat ir dažnai be rezultatų. Taigi pagreitinkite savo reikalus!

Dabar visos privačios ir valdiškos bendrovės laisvoje Lietuvoje žiūri į Vakarus. Mūsų "Žinynas" – geriausias orientyras jums ir jūsų partneriams ne tik Kanadoje, bet ir už tolimojo Atlanto.

Amber Communication Services komitetas.

Atsiųskite šiuo adresu: Amber Communication Services Inc.
1558 Bloor St. West,
Toronto, Ontario, M6P 1A2

Norintieji gauti smulkesnių informaciją, prašomi užpildyti ir atsiųsti šią atkarpą.

Vardas:

Adresas:

Telefonas: FAX:

Prašome neišmesti išaugtų vaikų drabužėlių, batų. Mes planuojame vėl suruošti siuntą.

Paruošė Laimutė Gaizutienė

Lietuvos respublikos pasus jos piliiečiams atspausdins ir išleis Norvegijos bankas. Šiuo reikalu Vilniuje lankėsi Lietuvos garbės konsulas Norvegijoje Leonas Boddas su žmona Karina. Rugšėjo 11 d. juos priėmė Aukštaišiosios tarybos prezidento pirm. Vytautas Landsbergis. Pokalbyje buvo aptarti paskutiniai Lietuvos paso paruošimo ir spausdinimo Norvegijoje reikalai.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumas nutarė įteisingi ir gražinti nepriklausomos Lietuvos iki 1940 m. birželio 15 d. turėtus ordinus ir medalius, nustatyti apdovanojimų sąlygas. Heraldikos komisija jau ruošia tu ordinų bei medalių tikslus pavyzdžius. A. Sakalo vadovaujama komisija Aukščiausiosios tarybos prezidiumui teiks rekomendacijas dėl apdovanojimų.

Respublikinėje Panevėžio ligoninėje kuriamas kompiuterinis skaičiavimo centras. Medikai ten jau naudojami kompiuterinės medicinos technikos apskaita, rengia vaistų panaudojimo ir atlyginimų apskaitos programas. Ambulatorinių ligonių apskaitos programą ruošia medikai Šiauliuose. Mat abiejų miestų ligoninėse yra ta pati kompiuterinio skaičiavimo technika.

Po pusės šimto metų Lietuvos vėl grįžo Policijos šventė. Spalio 2 d. ji buvo pradėta Mišiomis Vilniaus arkikatedroje ir policijos vėliavos šventiniu. Po pamaldų prie Lietuvos vidaus reikalų ministerijos rūmų buvo pasodinti medeliai, atidengtas paminklinis akmuo žuvusiems policininkams. Atgaivintoje Policijos šventėje dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergis, ministras pirm. G. Vagnorius pavaduotojas Z. Vaišvila, Aukščiausiosios tarybos nariai, partijų, visuomeninių sąjūdžių bei organizacijų atstovai, kultūros ir meno veikėjai.

Diplomatinius ryšius tarp Lietuvos ir Šv. Sosto, nutraukтус sovietinės okupacijos, atstatė rugsejo 30 d. Vilniuje pasirašyta taikinajinio deklaracija. Ją pasirašė Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas ir įgaliotinui Šv. Tėvo pasirinktą lietuvių arkiv. Audrys Juozas Bakšis, iš Vatikano atvežęs ir A. Saudargui įteikęs popiežiaus Jono Pauliaus II medali. Istorinėje iškilmėje dalyvavo vyskupai iš visų Lietuvos vyskypijų. Spalio 2 d. V. Mykoliaičio-Putino gatvėje Vilniuje buvo atidaryta JAV ambasada. Jos atidarymo iškilmės įsijungė Lietuvos aukščiausiosios tarnybos pirm. V. Landsbergis, ministerio pirm. G. Vagnoriaus pavaduotojas Z. Vaišvila, užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, užsienio valstybių ambasadorai, Lietuvos verslininkai, mokslo bei kultūros veikėjai ir žurnalistai. Tradicinę juostelę perkirpo JAV reikalų patikėtinis.

Rugsėjo 28 d. Menininkų rūmų kino salėje Vilniuje susirinkę Lietuvos sąjūdžio politikai, veikėjai ir rėmėjai nagrinėjo temą "Sąjūdžio dabartis ir ateitis". Seimo tarybos pirm. J. Tumelis pasitarimo dalyvių ragino pasirostyti įvairiausiems netikėtumams. Uždelsto veikimo bombomis jis pavadino politines jėgas, siekiančias konfliktų tarp Lietuvos aukščiausiosios tarybos ir vyriausybės, reikalaujančias naujų rinkimų. J. Tumelis, atmesdamas Aukščiausiosios tarybos rinkimus, patarė artimiausiu laiku Lietuvoje surengti savivaldybių rinkimus, paruošti Lietuvos teritorinio bei administracinio pasiskirstymo įstatymą. Seimo tarybos vicepir. A. Vainšnoras vą įsitikinęs, kad Lietuvos sąjūdis jai dar ilgai bus reikalingas. Jis turės atremti besiblokuojančių kairiųjų ir kai kurių social-

Diplomatinius ryšius tarp Lietuvos ir Šv. Sosto, nutraukтус sovietinės okupacijos, atstatė rugsejo 30 d. Vilniuje pasirašyta taikinajinio deklaracija. Ją pasirašė Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas ir įgaliotinui Šv. Tėvo pasirinktą lietuvių arkiv. Audrys Juozas Bakšis, iš Vatikano atvežęs ir A. Saudargui įteikęs popiežiaus Jono Pauliaus II medali. Istorinėje iškilmėje dalyvavo vyskupai iš visų Lietuvos vyskypijų. Spalio 2 d. V. Mykoliaičio-Putino gatvėje Vilniuje buvo atidaryta JAV ambasada. Jos atidarymo iškilmėnį įsijungė Lietuvos aukščiausiosios valdžios pirm. V. Landsbergis, ministerio pirm. G. Vagnoriaus pavaduotojas Z. Vaišvila, užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, užsienio valstybių ambasadorai, Lietuvos verslininkai, mokslo bei kultūros veikėjai ir žurnalistai. Tradicinę juostelę perkirpo JAV reikalų patikėtinis.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS pasitarime su VLIKo pirmininku dr. KAZIU BOBELIU Vilniuje 1991 m. rugsėjo 23 d.

AUSROS VARTU parapijos Jau-
nimo centre, KLK moterų drau-
gijos Hamiltono skyrus lapkričio
10, sekmadienį po 9 v.r. ir 10.30 v.r.
Mišią ruošia pusryčius-pietus. Pri-
tysusios šeimininkės pagamins vi-
sų mėgstamus cepelinus, koldū-
nus, lietinius (naliensnikus). Bus
namuose keptų pyragų ir kavutė.
Kiekvienas galės išmėginti laimę
įdomių laimikių loterijoje. Pel-
nas skiriamas organizacijai "Cari-
tas", kuri rūpinasi Lietuvos naš-
laičių, senelių ir į vargą pateku-
sių globa. Padėkime savo sesėms
ir broliams Lietuvoje! **Z.R.**

vos pagalbos vajui. Tai jau ant-
ras tūkstantis šiam reikalui iš kuo-
pos išdo.

Aukos Kanados lietuvių fondui

A.a. Prano Čekausko atminimui:
\$40 – V. J. Svilai, P. Z. Sakalai; \$25 –
D. M. Jonikai; \$20 – J. D. Stukai,
S. P. Kanopos, H. R. Rimkevičiai,
S. J. Pyragiai, A. G. Skaisčiai, E.
Dirsiene, J. Bajoraitis, J. Stankus,
J. Miltenis, G. Agurkienė, G. V.
Stabingiai; \$10 – A. Didžbalienė, V.
Keženaitytė, P. Šiulys, P. Zūbas, P.
Židlauskas, J. Pleinys.

**A.a. Petronelės Mikuckienės at-
minimui: \$20 – dr. Anzelmas T. Gai-
lius.**

A.a. Viktoro Gailiaus atmini-
mui: \$100 – dr. Anzelmas T. Gai-
lius. Už aukas KLF dėkoja.

A.a. JONAS LABENSKAS, mirė š.m. spalio mėnesį. Būrelis bendradarbių ir draugų spalio 16 d. iš Sacred Heart katalikų šventovės, velionies projektuotos, palaidotas Riverside Memorial Park kapinėse. Kunigas pamoksle priminė velionies nuopelnus. Giliam liūdesy liko žmona Marija ir du sūnūs – Andrius ir Leonas. **A.S.**

NUOŠIRDŽIAI dėkoju – Salomėjai Mikalauskaitei-Trybienei, Alfredui ir Norai Kulpavičiams, Stasiui ir Felicijai Janušoniams, Kostui Čaplinskiui, Aldonai Mikalauskaitei-Balčiūnienei, Kostui ir Genei Jasudavičiams už labai gražius sveikinimus bei linkėjimus mano auksinio kunigystės jubilėjaus proga. Didelis suraminimas, kai tave kas nors iš senų draugų dar prisimena.

Kun. I. Mikalauskas, OFM

Darbo valandos: pirmadienais, antradienais ir ketvirtadienais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečadienais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadienais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadienais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

kasd. pal. čekių sąsk. iki .	5.5%	asmeninės paskolas	14%
santaupų	4.75%	nekiln. turto pask. 1 m.	10%
kasd. pal.taupymo s-ta .	4.25%	nekiln.turto pask. 3 m.	11.25%
90 dienų indėlius	7.5%	<i>Nemokamas čekių ir sąskaitų</i>	
1 m. term. indėlius	8.25%	<i>apmokėjimo patarnavimas.</i>	
1 m. term.ind.mén.pal..	7.75%	<i>Nemokama narių gyvybės</i>	
3 m. term.indėlius	8.75%	<i>draudima pagal santaupų</i>	
RRSP ir RRIF (pensijos)...	5.5%	<i>dydį iki \$2,000 ir</i>	
RRSP ir RRIF 1 m.	8.25%	<i>asmeninių paskolų</i>	
RRSP ind. 3 m.	8.75%	<i>draudimu iki \$25,000.</i>	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

**2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424**

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

A black and white photograph showing the interior of a church. The view is from the back of the sanctuary looking forward. Rows of wooden pews are arranged on either side of a central aisle. The ceiling is high and vaulted, constructed of dark wood with prominent exposed beams. Several large, cylindrical pendant lights hang from the ceiling. In the background, a raised platform or altar area is visible, featuring a small structure with windows. Large windows are also visible on the right wall. The overall atmosphere is one of a traditional, rustic church interior.

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

**615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303**

**195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459**

Laidotuvių namai ir koplyčia

LIETUVIAI PASAULYJE

Jaunimo centro moterų klubas
Čikagoje, vadovaujamas pirm.
S. Endrijonienės, pirmąjį posėdį po vasaros atostogų turėjo rugsejo 4 d. Jame sutartą ir atnaujintą veiklą liudija rugsejo 8 d. surengtas Tautos šventės minėjimas, rugsejo 15 d. — satyrinio „Sėpos“ teatro spektaklis, rugsejo 20 d. — vakaronė su E. Šulaciūte parodytom naujaisiu Lietuvos įvykių vaizdžiais.

JAV LB XIII-ji taryba pirmąją sesiją turejo spalio 4-6 d. Filadelfijoje. Sesijai susirinkusius naujos tarybos narius sveikino Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Lozoraitis, garbės konsulas Vytautas Čekanas ir Vaclovas Kleiza, išėjęs į lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM, vysk. Vincentas Brizgys, ALTos valdybos pirm. Groždydas Lazauskas, JAV lietuvių fondo valdybos pirm. Algirdas Ostis, Lietuvių skautų sąjungos tarybos pirm. Sigitas Miknaitis bei kiti lietuviškų organizacijų atstovai. Veiklos pranešimus padarė JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Razma, vykdomasis vicepirm. I. Noriūsis ir kt.

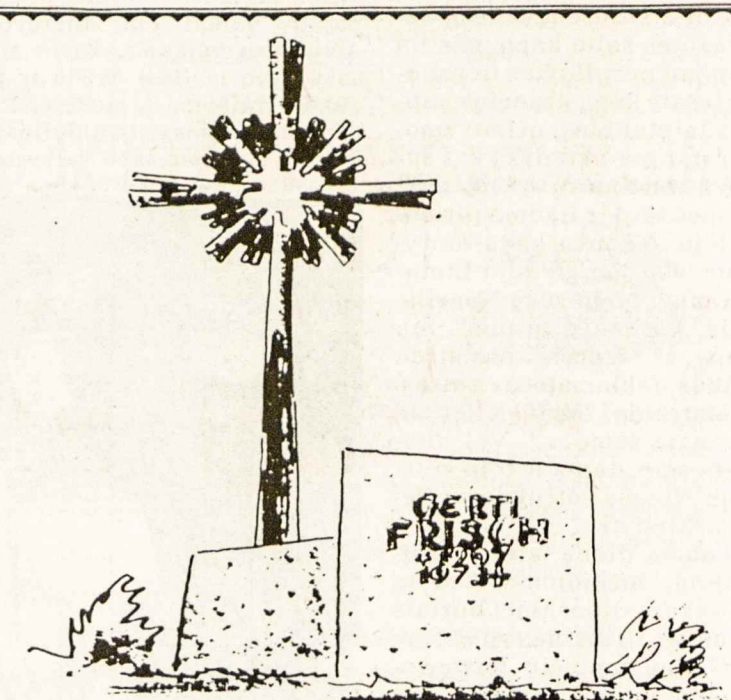
Tautos šventės minėjimą, su-
sietą su Lietuvos nepriklausomybės atgavimu, rugėjo 8 d. surengė DBLS Derbio skyrius vietiniame ukrainiečių klube. Minėjimas atvyko DBLS centro valdybos nariai J. Alkis, pakviestas pagrindiniu kalbėtoju, nušvietė lietuvių tautos kančios kelius pūsmitį metų trukusioje vergijoje. Minėjimas baigtas Tautos himnu. DBLS Derbio skyriaus valdybos vardu buvo pasiųstas sveikinimo telegrama Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. Vytautui Landsbergiui.

Romoje lankėsi Algirdas Brazauskas, Lietuvos demokratinės darbo partijos vadas, kuriam lemtingomis dienomis teko vadovauti ryšius su centru Maskvoje nutraukusiai Lietuvos komunistų partijai. Iš jos dabar yra išaugusi Lietuvos demokratinė darbo partija. A. Brazauską Romon pakvietė politinį lieptą galą prieję italai komunis-

Sesijoje sudaryta nauja JAV LB vadovybė. Tarybos prezidentu mo pirmininku buvo išrinktas Vytautas Kamantas, vicepirmininkais — dr. Vytaas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorėmis — Svajonė Kerelytė ir Gražina Kamantienė; garbės teismo pirmininku — dr. Antanas Razma, nariais — dr. Zigmās Brinkis, adv. Daina Kojelytė, dr. Vytautas Majauskas ir dr. Pranas Zundė; kontrolės komisijos pirmininku — Rimantas Auksčiaulis, nariais — Kęstutis Bileris ir Linas Kučas. Sesijos dalyviai naujuoju JAV LB krašto valdybos pirmininku išrinko Filadelfijoje gyvenantį Vytautą Maciūną. Jis sudarys naują valdybą, kurią JAV LB taryba patvirtins korespondenciniu būdu, ir lapkričio mėnesį pakeis dr. Antano Razmos vadovaujamą valdybą Čikagoje. Tad JAV LB krašto valdyba iš Čikagos perkeliama Filadelfijon.

Kai birželio pradžioj Lenkijoje jau ketvirtą kartą viešojo popiežius Jonas Paulius II, buvo atvykęs į lietuvių išeivių vysk. Paulius Baltakis, OFM, daug kitų dvasiškių iš Lietuvos. Saleziečių koplyčioje Suvalkuose birželio 5 d. pirmą kartą Mišias lietuvių kalba koncelebravo vysk. P. Baltakis, OFM, Telšių vysk. Antanas Vaičius, prel. Alfonsas Jurkevičius ir šeši kunigai iš Lietuvos. Vysk. P. Baltakiai, OFM, saleziečiai tada pažadėjo negausiems Suvalkų lietuviams kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį laikyti Mi-

Sidnio lietuvų kapelionas prel. P. Butkus su savo parapijiečiais pastatys paminklinį lietuvišką kryžių prie Šv. Joachimo katalikų šventovės Lidcombe priemiestyje. Toj australų šventovėj Sidnio lietuvių jau dvide-

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8

Tel. **487-2147**, vakarais tel. **445-8955**
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Dirbkime, nes daug padaryta

KLB tarybos sesiją apžvelgus

Keturioliktosios KLB krašto tarybos trečioji sesija įvyko spalio 19 d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Susirinko 39 tarybos nariai ir 10 svečių. Pasveikinęs susirinkusius, KLB pirm. J. Krištolaitis pakvietė kun. Aug. Šimanavičių, OFM, sukalbėti invokaciją, o toliau posėdžiams pirmininkauti K. Deksnį ir B. Mačį (Hamiltonas). Sekretoriauti sutiko Alg. Vaičiūnas ir M. Vasiliausienė (Torontas). Mandatų komisijos įėjo A. Staškevičius ir V. Piečaitis (Montrealis). Rezoliucijų komisiją sudarė – R. Lukoševičiūtė-Kurienė, R. Sakalaitė-Jonaitienė ir Ant. Šileika. Valdybai pasitraukus ir paskelbus rinkimus, taip pat buvo sudaryta nominacijų komisija, pirmininkaujant dr. S. Čepui.

Suvažiavimo dalyvius sveikino Lietuvos gen. konsulas Haris Lapas ir PLB vicepirm. Eug. Čuplinskas. Buvo perskaitytas pilietybės ministerės Elaine Ziemba sveikinimas. Praeitų metų protokolai priimti be pataisų. Sekė valdybos bei įvairių KLB institucijų pranešimai.

Pirm. Juozas Krištolaitis apibūdino pagrindinius metų veiklos įvykius, kurių svarbiausi buvo Lietuvos valdžios pareigūnų apsilankymai Kanadoje bei valdybos delegacijos kelionė į Lietuvą kartu su ministru Michael Wilson'u. J. Krištolaitis padėkojo visiems valdybos nariams ir pranešė, kad valdyba nutarusi atstatyti. Taipgi ejęs išdininko pareigas, jis padarė pranešimą apie izdo padėtį prijungdamas revizoriaus B. Nayman'o aktą. Aukos per metus digubai padaugėjusios tuo būdu ir valdybos sprendimai bei finansinė veikla padidėjusi taip, kad valdyba buvusi labai užsiėmusi.

Humanitarės pagalbos veiklos pranešimą padarė šio komiteto pirm. Rūta Girdauskaitė. Po sausio mėnesio įvykių išsiųsta medikamentų siunta sužeistiesiems; kovo mėn. išsiųsta 6000 kg medikamentų sveikatos apsaugos ministerijai; birželio mėn. pasiųsta vaikiškų drabužių, medikamentų, mokslinių knygų ir medicininių periodikos siuntų; rugsėjo mėn. pasiųstas vėdinimas/inkubatorius naujagimiams, Kauno medicinos akademijos vaikų ligų klinikai. Ontario provincinė valdžia paskyrusi \$35,000 humanitarinės pagalbos siuntų išlaidoms padengti, o Toronto miesto taryba skyrė \$20,000 medicininei pagalbai. Šio komiteto veikla taip pat finansuojama iš Kanados lietuvių aukų, o darbai nebūtų buvę atlikti be savanorių talkos.

KLJS pirm. Linas Garbaliuskas išvardino metų veiklos pagrindinius įvykius, kuriuose jaunimas dalyvavo ar padėjo su rengti, pvz. prezidento Vyt. Landsbergio, ministerio pirm. G. Vagnoriaus apsilankymus. Jie taip pat buvo užsiėmę renginiais bei talkino Krizės centre. Pirmininkas paaikšino, kad atstovai dabar ruošiasi PLJS kongresui Pietų Amerikoje.

Kultūros komisijos pirmininkės pareigas neseniai perėmusi Dana Garbaliuskienė padarė trumpą pranešimą apie komisijos sudėtį, o Švietimo komisijos pirm. Alg. Vaičiūnas suapibūdino su atliktais darbais, kaip lit. mokyklų leidinys, mokytojų suvažiavimas, mokyklų lankymas, Vasario 16 gim. vėjus ir kt. Finansinė švietimo padėtis yra susilpnėjusi, kaip ir mūšų pedagoginės jėgos. Būtina tai sustiprinti, kad lietuviškos išieivijos ateitis būtų užtikrinta.

Pagalbos Lietuvai vjaus komiteto pirm. Vyt. Bireta savo pranešime peržvelgė vjaus tikslus, suteiktą paramą Lietuvai

(pagal AT. pirm. Vyt. Landsbergio nurodymus) įvairiems projektams. Pirmininkas pareiškė padėką visiems aukotojams, asmenims bei organizacijoms, ypač kredito kooperatyvams, kurie davę arba pažadėję sumas Lietuvos atstatymui. 1992 m. kovo mėnesį numatyta vaju užbaigti.

Visuomeninių reikalų komisijos pirm. Gabija Petrauskienė susumavo praeitų pusantrų metų intensyvią veiklą, kurios kryptis buvo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas. Buvo veikliama kartu su Otavos būstinės vedėju Vyt. Čuplinskiu per įtaigojimą (lobbying) Kanados parlamente, spaudos atstovų tarpe, diplomatinėje tarnyboje, per straipsnius Kanados spaudoje ir demonstracijas. Tuo rūpinosi ne tik krašto valdyba, bet ir visos apylinkės. Buvo išvystyta veikla ir tarptautiniuose forumuose – CSCE konferencijose. Taipgi suorganizuoti prez. Vyt. Landsbergio bei min. pirm. G. Vagnoriaus apsilankymai Kanadoje. Dabartiniai rūpesčiai visuomeninės veiklos srityje būtų žydu klausimas, įtaigojimo (lobbying) šėsimas Lietuvos atstatymo reikalams, ruošimas "Baltic Evenings" Ontario parlamente ir pagalba Lietuvai išsikvoti "Most Favoured Nation" statusą.

Kanados lietuvių muziejaus archyvo vedėja dr. Rasa Mažeikaitė apibėrė šioje institucijoje atliekamą darbą, išvardindama pavyzdžius naujų žinių bei rodinių apie Lietuvos praeitį ir dabartinį tautinį atgimimą. Ji paaikšino, jog ryšiai su Lietuvos muziejais užmegzti ir stiprėjantys ir taip pat šėsimas su kitataučiais bei valdžios įstais. Finansinė muziejaus archyvo padėtis yra labai silpna ir reikalinga rimto dėmesio.

Apie KLB visuomeninę veiklą Vytas Čuplinskas padarė išsamų pranešimą, apibūdindamas valdžios reikalų raštines darbus Otavoje, kruopščiai paruošta medžiaga bei pavyzdžiais.

KLB XIV krašto tarybos trečiosios sesijos, įvykusios 1991 m. spalio 19, Prisikėlimo parapijos salėje

NUTARIMAI

I. Padėkos ir sveikinimai

1. Sesijos dalyviai sveikina Lietuvos respublikos prezidentą Vytautą Landsbergį Lietuvos išlaisvinimo proga ir siūnėia nuosirdžiausius linkėjimus broliams ir sesėms tėvynėje. Didžiuojamės Jūsų darbais ir visų pažiausia, Lietuvos išsilaisvinimu, linkėdami Jums išvermės ir geriausios sėkmės tautos atstatymo darbuse.

2. Dėkoja Lietuvos generaliniam konsuliui Hariui Lapui už sveikinimą ir atsilankymą suvažiavime.

3. Sveikina Pasaulio lietuvių bendruomenę ir džiaugiasi jos valdybos sėkmingais darbais. Dėkoja PLB vicepirmininkui Eugenijui Čuplinskiui už sveikinimus tarybos sesijai.

4. Dėkoja už sveikinimą ir parodytą rūpestį Ontario pilietybės ministerei Elaine Ziemba.

5. Ypatingą padėką reiškia Pagalbos Lietuvai vjaus pirmininkui Vytautui Biretai ir jo komitetui bei visiems aukotojams, suteikusiems galimybes konkrečiai padėti Lietuvai.

6. Dėkoja Kanados lietuvių fondui ir visiems lietuvių kredito kooperatyvams, aukomis padėjusiems vykdyti KLB veiklą.

7. Dėkoja Tėvams pranciškionams už leidimą tarybos sesijai naudotis Prisikėlimo parapijos patalpomis.

II. Nutarimai

A. ŠVIETIMAS

1. Švietimo komisijai yra būtina sustiprinti ryšius su visomis

Prieš diskusijas buvo dar keli trumpi pranešimai. Revizijos komisijos pirm. J. Stankus pasiūlė, kad KLB izdas galėtų būti tvarkingesnis pateisinamųjų dokumentų atžvilgiu. Kanados lietuvių fondo tarybos pirm. Paulius Kuras tarė sveikinimo žodį. Dauguma apylinkių pirmininkų savo pranešimus buvo pateikę raštu, todėl žodinių papildymų daug nereikėjo. Aplamai apylinkių veikla šiais metais buvusi intensyvi. Pagal galimybes atšėstos įprastos metinės šventės, rinktos aukos, surengtos demonstracijos bei vykdyta veikla kelti Lietuvos reikalus spaudoje ir politinėje arenoje.

Diskusijose dėl pranešimų išliko įvairių klausimų, iš kurių aukų skirstymas buvo vienas iš pagrindinių. Prieš pietų pertrauką buvo pristatytas nominacijų komisijos gautas sąrašas kandidatų į valdybą, kuri buvo išrinkta vienerių metų laikotarpiui, buvusiai valdybai pasitraukus prieš kadencijos pabaigą. Naują KLB valdybą sudaro: Gabija Petrauskienė – pirmininkė, Vytautas Bireta – vicepirmininkas finansams, Julija Adamonytė – izdininkė, Judita Melnikaitė – vykdomoji sekretorė, Juozas Krištolaitis – iš pareigos (ex officio), kaip buvęs pirmininkas, Dalia Viskontienė – kultūros komisijos pirmininkė, Giedra Paulionienė – švietimo komisijos pirmininkė, Ina Sungailienė – humanitarinės pagalbos komisijos pirmininkė.

Po pietų pertraukos įvyko simpoziumas tema "Kanados lietuvių bendruomenės veikla Lietuva atgavus nepriklausomybę". Sesijos dalyviai turėjo progos būreliuose aptarti pranešėjų iškeltas mintis šiose srityse: švietimas, kultūra, visuomeninė-politinė veikla, ekonominė pagalba Lietuvai ir lėšų telkimas KLB veiklai. Diskusijų išvados sudarė pagrindą sesijos nutarimams. RSJ

KLB XIV krašto tarybos trečiosios sesijos, įvykusios 1991 m. spalio 19, Prisikėlimo parapijos salėje

NUTARIMAI

I. Padėkos ir sveikinimai

1. Sesijos dalyviai sveikina Lietuvos respublikos prezidentą Vytautą Landsbergį Lietuvos išlaisvinimo proga ir siūnėia nuosirdžiausius linkėjimus broliams ir sesėms tėvynėje. Didžiuojamės Jūsų darbais ir visų pažiausia, Lietuvos išsilaisvinimu, linkėdami Jums išvermės ir geriausios sėkmės tautos atstatymo darbuse.

2. Dėkoja Lietuvos generaliniam konsuliui Hariui Lapui už sveikinimą ir atsilankymą suvažiavime.

3. Sveikina Pasaulio lietuvių bendruomenę ir džiaugiasi jos valdybos sėkmingais darbais. Dėkoja PLB vicepirmininkui Eugenijui Čuplinskiui už sveikinimus tarybos sesijai.

4. Dėkoja už sveikinimą ir parodytą rūpestį Ontario pilietybės ministerei Elaine Ziemba.

5. Ypatingą padėką reiškia Pagalbos Lietuvai vjaus pirmininkui Vytautui Biretai ir jo komitetui bei visiems aukotojams, suteikusiems galimybes konkrečiai padėti Lietuvai.

6. Dėkoja Kanados lietuvių fondui ir visiems lietuvių kredito kooperatyvams, aukomis padėjusiems vykdyti KLB veiklą.

7. Dėkoja Tėvams pranciškionams už leidimą tarybos sesijai naudotis Prisikėlimo parapijos patalpomis.

II. Nutarimai

A. ŠVIETIMAS

1. Švietimo komisijai yra būtina sustiprinti ryšius su visomis

Prieš diskusijas buvo dar keli trumpi pranešimai. Revizijos komisijos pirm. J. Stankus pasiūlė, kad KLB izdas galėtų būti tvarkingesnis pateisinamųjų dokumentų atžvilgiu. Kanados lietuvių fondo tarybos pirm. Paulius Kuras tarė sveikinimo žodį. Dauguma apylinkių pirmininkų savo pranešimus buvo pateikę raštu, todėl žodinių papildymų daug nereikėjo. Aplamai apylinkių veikla šiais metais buvusi intensyvi. Pagal galimybes atšėstos įprastos metinės šventės, rinktos aukos, surengtos demonstracijos bei vykdyta veikla kelti Lietuvos reikalus spaudoje ir politinėje arenoje.

Diskusijose dėl pranešimų išliko įvairių klausimų, iš kurių aukų skirstymas buvo vienas iš pagrindinių. Prieš pietų pertrauką buvo pristatytas nominacijų komisijos gautas sąrašas kandidatų į valdybą, kuri buvo išrinkta vienerių metų laikotarpiui, buvusiai valdybai pasitraukus prieš kadencijos pabaigą. Naują KLB valdybą sudaro: Gabija Petrauskienė – pirmininkė, Vytautas Bireta – vicepirmininkas finansams, Julija Adamonytė – izdininkė, Judita Melnikaitė – vykdomoji sekretorė, Juozas Krištolaitis – iš pareigos (ex officio), kaip buvęs pirmininkas, Dalia Viskontienė – kultūros komisijos pirmininkė, Giedra Paulionienė – švietimo komisijos pirmininkė, Ina Sungailienė – humanitarinės pagalbos komisijos pirmininkė.

Po pietų pertraukos įvyko simpoziumas tema "Kanados lietuvių bendruomenės veikla Lietuva atgavus nepriklausomybę". Sesijos dalyviai turėjo progos būreliuose aptarti pranešėjų iškeltas mintis šiose srityse: švietimas, kultūra, visuomeninė-politinė veikla, ekonominė pagalba Lietuvai ir lėšų telkimas KLB veiklai. Diskusijų išvados sudarė pagrindą sesijos nutarimams. RSJ

As tuo metu jokių įsakymų kariniams veiksmams pradėti nedavė. Kazio Ambrozaičio nepažinojau ir jo LAF centre nebuvo.

Jei dr. Adolfo Damašio knygos angliskame vertime bus panašios klaidos, tai busi priverstas atitinkamoje angliskose spaudoje tas klaidas atitaisyti.

Pilypas Narutis

LIETUVOS KURORTAI

Gavau "TŽ" 31-32 nr., kur E. Mažintas rašo apie Birštono kurortą ("Ten, kur kunigaikščiai išėdavo").

Iš teisybės tai visa Lietuva gali būti laikoma vienu graži kurortu. Čia visur gražus gamtovaizdis, daug upių, ežerų, palyginti švari atmosfera, fitoncoidais ("oro vitaminais") įsodrintas oras, stiprinantis bei organizmą grūdinantis klimatas, ne mažai mineralinio vandens šaltinių, gydymųjų durpių telkinių. Be Birštono, Druskininkų, Likėnų ir Palangos, Lietuvoje dar pilnai nepanaudotos kurortinės reikšmės vietovės – A. Panemunė, Giruliai, Kačerginė, Kulautuva, Pasvalys, Valkininkai ir kt. Taip pat gražios poilsiavietės – Zarasai, Platelių kraštas, Anykščiai, Trakai, Nemenčinė...

Ilgainiui visos tos vietovės bus daugiau ar racionaliau panaudotos, juolab, kad Lietuvos gyventojų sveikata nėra gera. Turime per 200.000 invalidų, kurie drauge su pensininkais sudaro apie trečdali visos respublikos gyventojų. Per 50% ateinančių vaikų į vidurinės mokyklos I klasę serga.

Druskininkų kurortas savo 150 metų sukaktį minėjo 1987 m., Birš-

tonas tokią pat sukaktį minės 1996 m. Mat jis buvo įsteigtas 1846 m. gydytojo Benedikto Balinsio. Pradžioje buvo naudojami tik mineraliniai vandenys. Įdomu pažymėti, kad po I D. karo Birštono mineralinius šaltinius Vytauto ir Birutės vardais pavadinti pasiūlė J. Tumas-Vaižgantas, kuris ne kartą čia išėjosi. Jo žodžiais: "Birštonas garsėjo visoje Rusijoje. Ir lanke ji svečiai iš pat Petrapiilio. Jo vandenų reikšmė žinojo gydytojai ir dėjo juos antron vieton po Kaukazo purvų, net aukščiau už Odesos, o jau lygiai su pačiu Vysbadenu".

Vyt. Meska, Birštonas

VIKŲ KAIMAI

Jūsų dovana SOS Vaikų kaimams mus nepaprastai pradžiugino. Tai didelė parama ir padėrašinimas, žengiant pirmuosius žingsnius. Džiaugiamės, turėdami Jus tarp tų, kuriems rūpi beglobių Lietuvos vaikų likimas.

Draugijos rėmėjų skaičius pamažu auga. Planuojame trijų kaimų statybą. Pagrindinis turėtų būti prie Kauno, antras – galbūt prie Vilniaus, o trečio užuomazga jau yra atsiradusi prie Marijampolės.

Laukiame "SOS Kinderdorf International" pagalbos, kad galėtume nedelsiant pradėti vieno kaimo statybą. Pradedame privačiuose namuose formuoti pirmąsias našlaicių šėimas.

Iš valdžios sferų sulaukėme didelio pritarimo, bet konkreti pagalba kol kas dar labai silpna. Reiktų skubiai keisti senuosius įstatymus, kurie sudaro pagrindinę kliūtį naujoms vaikų globos struktūroms. SOS Vaikų kaimai kol kas yra vienintelis pasiūlymas, kaip išvesti našlaicius iš senosios Vaikų namų ir internatų sistemos.

Lietuvos našlaiciai liks Jums neužmirštamai dėkingi.

Kun. V. Kazlauskas, Lietuva

INFORMACIJA APIE LIETUVĄ

VLiko pareiškimas ir Jūsų (K. Barono, Red.) lyg atsisveikinimo laiškas manyje audrą sukėlė: nesutinku! Gerai, kad VLikas pasiekė savo tikslą: galbūt ir ELTOS leidimas nebe jo reikals. Bet tai joki būdu nėra nereikšmi, kad Vokietijai nebereikia tikslų – ir kartais smulkesnių – žinių apie Lietuvą! O aš netikiu, kad Vokietijos žmonės, net "Bundestago" nariai, bus atitinkamai informuoti apie Lietuvos politiką, įvykius ir užmojus, kryptį ir svarbiausius reikalus. Todėl mano karščiausias klausimas: ar išeis Lietuvos ELTA vokiečių kalba? Ar bus siūnėama vėl tiems, kurie kartais visuomenės eigai duoda impulsus bei kryptis? O jeigu visa tai dar neapsvarstytą: ką reiktų kam rašyti? Iš kur gauti paramos? Man buvo labai miela su Jumis bendradarbiauti arba, tiksliau pasakius, keletą mažų darbėlių atlikti "Tėvynės laibui". Pats daug iš to naudos turėjau: laikraščius atidžiau skaitydavau, vertindavau perskaitytą ir tuo būdu labiau įsigilinau į Lietuvos reikalus.

Tas darbas, berods, dabar baigtas. Bet nesibaigė ir nesibaigs stiprus noras žinoti apie Lietuvos padėtį ir jos laibai, kur įmanoma, pasitarnauti. Gal kitu būdu, bet esu pasiryžęs bendradarbiauti, kol Dievas duos laiko ir sveikatos.

Alfredas Frankzeitis, Vokietija

KLB švietimo komisija

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

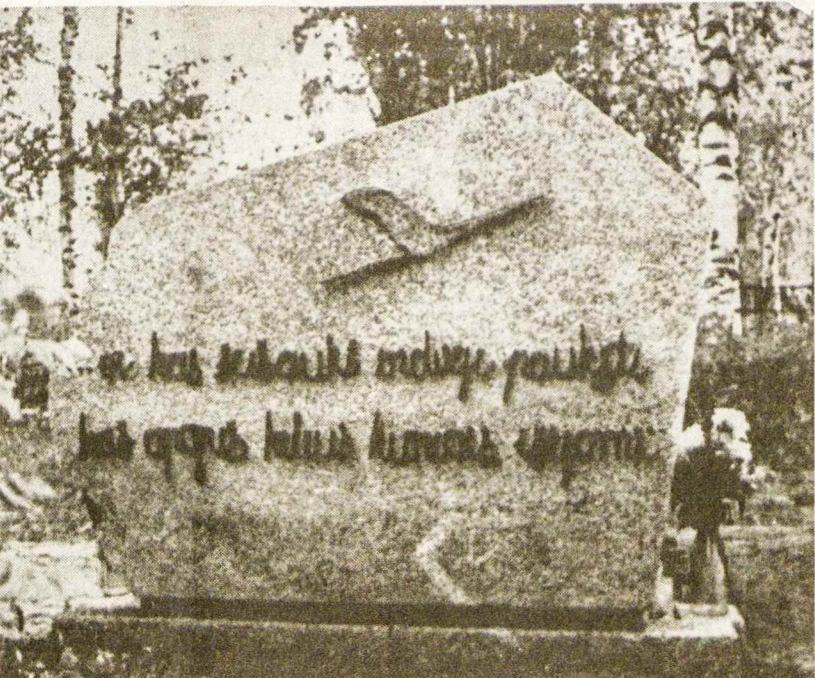
Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Nutarimų komisija: Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Antanas Šileika

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

ZUBŲ šeimos kapas Geidžiūnų kapinėse, 12 km nuo Biržų. 1943 m. VLADĖ ZUBA nušovė vokiečiai. Atėję sovietai visa šeimą ištrėmė Sibiran. Zubų ūkis ir sodyba liko dykviete. Ant paminklo įrašas: "... ar kas sušauks erdvę, je paukštį, kas apgrįs kelius, kuriais išėjome" Nuotr. H. Paulausko

SKAITYTOJAI PASISAKO

BRANGŪS KANADOS LIETUVIAI!

Pirmiausia noriu padėkoti jums, kad taip nuosirdžiai parėmė mūsų kovą už nepriklausomą Lietuvą, kuri duso penkiasdešimtmetį raudonojo teroro glėbyje. Jūs nepagalėjote jėgų parremti mažytę tėvynę ir materialiskai, ir moraliskai. Kanada yra daugiatautis kraštas, ir jo žmonės gerai supranta, kas yra laisvė! Jūsų mieloji Kanada mano likimui suvedė pasimatyti su broliu Vladu Juozapavičiumi. Antrąją tėvynę jis pasirinko Kanadą, kuria taip didžiuojasi. Dėkoju jums ne tik aš, bet ir mano suvargintos tėvynės Lietuvos sūnūs ir dukros.

Stanislovas Juozapavičius, Klaipėda

FAKTAI IR TEISINGI ATSIMINIMAI

"TŽ" nr. 26 straipsnyje "Gyventi per mirtį" rašoma: "1991 m. birželio 23 d., 9 val. ryto keturi LAF štabo nariai... atvykę į radiofoną. Tuo tarpu Pilypas Narutis ir Kazys Ambrozaičis sukilimo centre davinėje įsakymus kariniams veiksmams pradėti".

As tuo metu jokių įsakymų kariniams veiksmams pradėti nedavė. Kazio Ambrozaičio nepažinojau ir jo LAF centre nebuvo.

Jei dr. Adolfo Damašio knygos angliskame vertime bus panašios klaidos, tai busi priverstas atitinkamoje angliskose spaudoje tas klaidas atitaisyti.

Pilypas Narutis

LIETUVOS KURORTAI

Gavau "TŽ" 31-32 nr., kur E. Mažintas rašo apie Birštono kurortą ("Ten, kur kunigaikščiai išėdavo").

Iš teisybės tai visa Lietuva gali būti laikoma vienu graži kurortu. Čia visur gražus gamtovaizdis, daug upių, ežerų, palyginti švari atmosfera, fitoncoidais ("oro vitaminais") įsodrintas oras, stiprinantis bei organizmą grūdinantis klimatas, ne mažai mineralinio vandens šaltinių, gydymųjų durpių telkinių. Be Birštono, Druskininkų, Likėnų ir Palangos, Lietuvoje dar pilnai nepanaudotos kurortinės reikšmės vietovės – A. Panemunė, Giruliai, Kačerginė, Kulautuva, Pasvalys, Valkininkai ir kt. Taip pat gražios poilsiavietės – Zarasai, Platelių kraštas, Anykščiai, Trakai, Nemenčinė...

Ilgainiui visos tos vietovės bus daugiau ar racionaliau panaudotos, juolab, kad Lietuvos gyventojų sveikata nėra gera. Turime per 200.000 invalidų, kurie drauge su pensininkais sudaro apie trečdali visos respublikos gyventojų. Per 50% ateinančių vaikų į vidurinės mokyklos I klasę serga.

Druskininkų kurortas savo 150 metų sukaktį minėjo 1987 m., Birš-

tonas tokią pat sukaktį minės 1996 m. Mat jis buvo įsteigtas 1846 m. gydytojo Benedikto Balinsio. Pradžioje buvo naudojami tik mineraliniai vandenys. Įdomu pažymėti, kad po I D. karo Birštono mineralinius šaltinius Vytauto ir Birutės vardais pavadinti pasiūlė J. Tumas-Vaižgantas, kuris ne kartą čia išėjosi. Jo žodžiais: "Birštonas garsėjo visoje Rusijoje. Ir lanke ji svečiai iš pat Petrapiilio. Jo vandenų reikšmė žinojo gydytojai ir dėjo juos antron vieton po Kaukazo purvų, net aukščiau už Odesos, o jau lygiai su pačiu Vysbadenu".

Vyt. Meska, Birštonas

VIKŲ KAIMAI

Jūsų dovana SOS Vaikų kaimams mus nepaprastai pradžiugino. Tai didelė parama ir padėrašinimas, žengiant pirmuosius žingsnius. Džiaugiamės, turėdami Jus tarp tų, kuriems rūpi beglobių Lietuvos vaikų likimas.

Draugijos rėmėjų skaičius pamažu auga. Planuojame trijų kaimų statybą. Pagrindinis turėtų būti prie Kauno, antras – galbūt prie Vilniaus, o trečio užuomazga jau yra atsiradusi prie Marijampolės.

Laukiame "SOS Kinderdorf International" pagalbos, kad galėtume nedelsiant pradėti vieno kaimo statybą. Pradedame privačiuose namuose formuoti pirmąsias našlaicių šėimas.

Iš valdžios sferų sulaukėme didelio pritarimo, bet konkreti pagalba kol kas dar labai silpna. Reiktų skubiai keisti senuosius įstatymus, kurie sudaro pagrindinę kliūtį naujoms vaikų globos struktūroms. SOS Vaikų kaimai kol kas yra vienintelis pasiūlymas, kaip išvesti našlaicius iš senosios Vaikų namų ir internatų sistemos.

Lietuvos našlaiciai liks Jums neužmirštamai dėkingi.

Kun. V. Kazlauskas, Lietuva

INFORMACIJA APIE LIETUVĄ

VLiko pareiškimas ir Jūsų (K. Barono, Red.) lyg atsisveikinimo laiškas manyje audrą sukėlė: nesutinku! Gerai, kad VLikas pasiekė savo tikslą: galbūt ir ELTOS leidimas nebe jo reikals. Bet tai joki būdu nėra nereikšmi, kad Vokietijai nebereikia tikslų – ir kartais smulkesnių – žinių apie Lietuvą! O aš netikiu, kad Vokietijos žmonės, net "Bundestago" nariai, bus atitinkamai informuoti apie Lietuvos politiką, įvykius ir užmojus, kryptį ir svarbiausius reikalus. Todėl mano karščiausias klausimas: ar išeis Lietuvos ELTA vokiečių kalba? Ar bus siūnėama vėl tiems, kurie kartais visuomenės eigai duoda impulsus bei kryptis? O jeigu visa tai dar neapsvarstytą: ką reiktų kam rašyti? Iš kur gauti paramos? Man buvo labai miela su Jumis bendradarbiauti arba, tiksliau pasakius, keletą mažų darbėlių atlikti "Tėvynės laibui". Pats daug iš to naudos turėjau: laikraščius atidžiau skaitydavau, vertindavau perskaitytą ir tuo būdu labiau įsigilinau į Lietuvos reikalus.

Tas darbas, berods, dabar baigtas. Bet nesibaigė ir nesibaigs stiprus noras žinoti apie Lietuvos padėtį ir jos laibai, kur įmanoma, pasitarnauti. Gal kitu būdu, bet esu pasiryžęs bendradarbiauti, kol Dievas duos laiko ir sveikatos.

Alfredas Frankzeitis, Vokietija

KLB švietimo komisija

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Nutarimų komisija: Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Antanas Šileika

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.).

NDP socialistų vadui M. Harcourtui. Šiuose rinkimuose už socialistus balsavo 40% rinkėjų, už liberalus – 34%, už kresdistus – tik 20%. Daug kam dabar atrodo, kad trečion vieton nukritusius kresdistus gali visiškai palaidoti pagrindinė opozicinė partija tapę liberalai ir jų kova dėl valdžios su NDP socialistais.

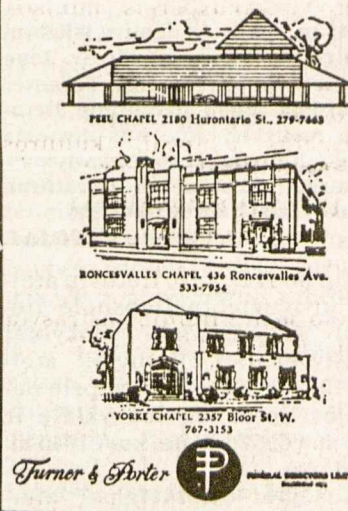
Saskačevano parlamento rinkimus laimėjo NDP socialistai, vadovaujami nemažą politinę patirtį turinčio advokato R. Romanowo. Ją jis įsigijo vienuolia metų šią provinciją valdžiusio NDP socialistų premjero A. Blakenio ministrų kabinete. 1982 m. pralaimėjimą NDP socialistams atnešė konservatorių vadas G. Devine, valdžioje išsilaikęs devynerius metus iki dabartinių rinkimų. R. Romanowas, su socialistais rinkimus pralaimėjęs 1982 m., profesoriavo ir parlamentan grįžo tik 1986 m., o NDP socialistų vadu buvo išrinktas 1987 m.

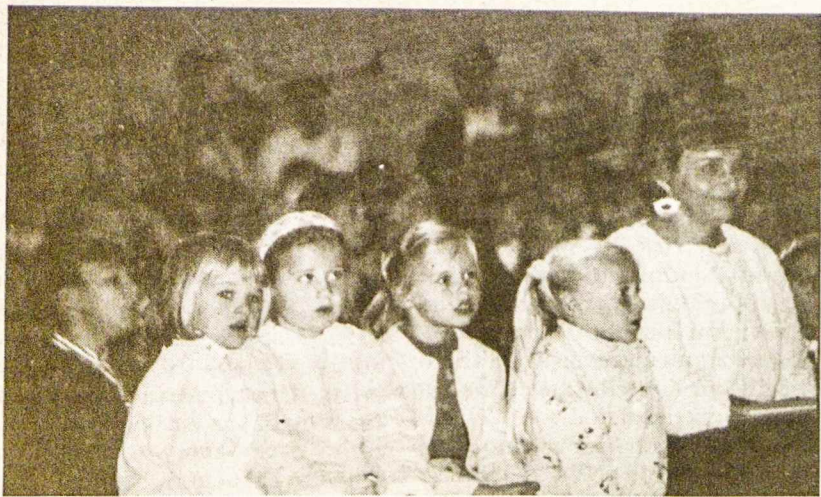
Dabartiniai rinkimai Saskačevano provincijai po devynerių metų vėl grąžino NDP socialistų vyriausybę su pargėlės ilgokai laukusiu vadu R. Romanowu. Ir tai buvo didelė pergalė, nes 66 vietas turinčiam parlamente socialistams teko 55, konservatoriams – 10, liberalams – tik viena, išsikovota jų vadovės Lindos Haverstock. Parlamentan buvo išrinktas ir valdžios netekusius konservatorių vadas G. Devine, nuo kurio šįsyk nusisuko ekonominį problemų spaudžiami šios provincijos ūkininkai. Laimėjimo konservatorių premjerui G. Devinui neatnešė ir jo iki \$9 milijonų padidinta provincinės vyriausybės skola.

Rinkimus laimėjusių NDP socialistų ir jų vado R. Romanowo.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduoctant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagosa, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:
Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Toronto Maironio mokyklos auklėtiniai ir jų dainavimo mokytoja muz. Dalia Viskontienė rugsėjo 28 d. džiaugsmo popietėje

Džiaugsmo šventė Toronte

Linksmi ir skardžiai aidėjo vaikų balsai Maironio šeštadieninės mokyklos kieme. Koridoriuose jau grupelėmis būriavosi mokinių tėveliai. Rūpestingosios mamytės įpausė atnešus pyragus, o mokyklos vadovė, tėvų komitetas ir vedėja Giedra Paulionienė tarėsi dėl paskutiniojo niuansų.

Ir štai suskambėjo mokyklos skambutis. Jis tą šeštadienį – rugsėjo 28 d. buvo ypatingas ir tikrai lauktas visų išeivijos vaikų net penkis dešimtmečius. Jis skambėjo lyg tas varpas, kuris kvietė visus į džiaugsmo popietę. Nepraėjo nė kelios minutės, kai mokyklos salė užplūdo mokiniais, jų tėveliais, mokytojai bei svečiais. Smagu buvo stebėti vaikus – jų nuotaika ir elgesys rodė, kad jiems tikrai džiugu.

Suskambėjo pirmieji džiaugsmo garsai. Maršu „Gintaro“ kapela pasveikino visus susirinkusius. Įžanginį žodį tarė mokyklos vedėja G. Paulionienė, kartu

pristatydama ir „Gintaro“ ansamblio daininkų ir muzikantų grupę. Maironio mokyklos auklėtiniai įdėmiai klausėsi dainuojamų dainų, kurias paaiškino dainavimo mokytoja bei „Gintaro“ dainos vadovė Dalia Viskontienė.

Po neilgo koncertėlio tėveliai, svečiai ir mokytojai išgirdo skambius ir džiaugsmingus mokinių šūkius. „Gintaro“ grupė pakvietė visus į vakaronę. Mokyklos auklėtiniai, mokytojai bei tėveliai su dideliu noru jungėsi į šokio ritmą bei žaidimo ratą. Maironiečiai tarė nuširdų acių gintariečiams už gražų pasirodymą. Smarkiai patrypsėjus, visi ištroško, tada buvo kviečiami numalšinti troškulį bei paragauti gardžių pyragų. Puikiai prabėgo laikas Maironio šeštadieninės mokyklos džiaugsmo popietėje. O Lietuvoje jau skamba LAISVĖS varpai!

Inga Pivoriūtė

Kaltinimai didesni už nusikaltimus

Atsiliepiant į A. Gefen'o pastabas ryšium su jo dienoraščio „Hope in Darkness“ kritišku aptarimu

A. KALNIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Nors ant mano rašomojo stalo guli keturi A. Gefen'o straipsniai, bet į juos neatsakysiu. Jie ne tik man, bet ir skaitytojui savo įkyriu leksikonu įgris iki gyvo kaulo. Paliesiu tikrai porą atvejų: jis savo straipsnyje „The Jerusalem Post“ (1991. VI.21) reiškia savo nepasitenkinimą „Tėviškės žiburiais“, kurie, atseit, neigiamai pasisako prieš žydus. Reikia pasakyti, kad „TŽ“ yra labai tolerantiškas laikraštis. Jis leidžia atvirai pasisakyti ne tik saviesiems bendradarbiams, bet ir tiems, kurie kaltina lietuvių tautą žydžudyste: dr. Dov Levinui, J. Oleiskiui, Aba Gefenui ir daugeliui kitų.

Kitame savo straipsnyje tame pačiame laikraštyje (1990. V.25) A. Gefen'as rašo: „Lietuviai, latviai ir estai bus verti nepriklausomybės, kai jie pareikš savo apgailestavimą dėl holokausto baisenybę, nubauso žydų žudikus, nurodys žydų masinius kapus ir su šaknimis iš atminties išraus lietuvišką žiaurumą“.

Tai žydų sąlygos Pabaltijo tautoms nepriklausomybę atgauti. Laimei, A. Gefen'o politika pasaulis nesivadovavo ir apie 70 valstybių, įskaitant Sovietų Sąjungą ir JAV, baltiečiams nepriklausomybę pripažino. Net ir Amerikos žydų komitetas remia baltiečių siekius atstatyti nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos. („Draugas“, 1991.VIII.28). Vadinasi, Lietuvos žydas nesutaria su Amerikos žydais.

A. Gefen'as savo straipsnyje „TŽ“ tendencingai rašo apie įvykius „Lietūkio“ garaže: „Sekančią dieną įvyko, savo žiaurumu neturinio pavyzdžio žmonių istorijoje, 70 nekaltų žydų žudynės „Lietūkio“ garaže. Sužvėrėję žmogėdros švirks-tė guminėmis žarnos ir bur-nagų vandenį, kad viduriai triuk-davo...“

Liudininko, kuris būtų šį įvykį matęs, jis nenurodė. Nebent apie tai būtų ką nors pakaitęs iš komunistinių šaltinių – Vasilijaus Grosmano ir Ilijos Erenburgo „dokumentų“ rinkinio „Dos Švarce buch“, išleistame rusų, anglų, rumunų, idiš ir ivrito kalbomis.

Įvykis „Lietūkio“ garaže yra neginčijamas, tačiau jo istorija aptariama žydišku žodynu. Turiu kelias laikraščių iškarpas, rašytas lietuvių: A. Bendinsko, V. Trumpos, A. Jakimavičiaus ir A. Mošinskio. Dar turiu vieną vertingą straipsnį, kuris iki šiol nebuvo spausdintas ir kuris yra svarbus mūsų archyviui žydų klausimais. Čia pateikiu jo ištrauką:

„Didžiai bloga, kad kančių tikrovė praranda istorinį kriterijų. Iškreipama tiesa iki šmeižiškios nesamones“. Sufalsifikuota istorija – nebe istorija! Kas vyk-dė žudynes karo metu Rytų Europoje? Nagi – lietuviai!!!!“

„O mano paliudijimas yra sekan-tis:

1941 m. birželio 27 d. aš vėl apsi-vilkkau Lietuvos policijos val-dininko uniformą, pelėšiais ir naf-talino pakvipsių, rūšyje saugiai išslapstytą. Išskubėjau miestan-vėl prisistatytį tarnyboje. Atsi-tiktinai stabtelėjau Vytauto pr. prie Lietūkio garažo, pamatęs ke-lis senus pažįstamus. Jų tarpe buv. prieškario pasienietį kapito-ną Bričkų V., leit. K. Polileiką ir dar kelis, gyvai gestikuliuojančius rankomis...“

Kas nutiko, mano ponai – klausiu sveikindamasis su pažįstamais.

— Bjaurus daiktas, labai bjaurus! – karščiausiai senas leitenan-tas. Va, tenai, garaže...“ kanki-nami, o gal net nužudomi žmo-nės...“

— Kokie žmonės tenai kankina-mi? – rimtai susirūpinau.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

— Žmonės žudomi, o jūs čia žiop-sot nieko neveikdami? – Ką tik pri-ėjo storas buvęs saugumietis A. Čiuoderis. – Ar tai ne viešos po-licijos problema?

— Aš dar tik prieš valandą už-sivilkau uniformą... – sakau jam, – bet būtina įeiti ir sustabdyti tą žmonių kankinimą. Jei kalti – teis-mas spres, ar ne, kapitone?

— Saugumui reikėtų įsikšti... – burbtelėjo kapitonas.

— Nesu daugiau joks saugumas ir tai ne mano kompetencija, kap-itone. Tamsta, kiek menu, šnekatė *perfekt* vokiškai. Rodos, jūsų motinėlė buvo vokiečia, o ir be to – jūs šito rajono valdžios štabo še-fas, jums dera įsikšti. Juk tai viešas kriminalas... – buvęs sau-gumietis dėstė lediniu balsu, o *visi ištempė kaklus stebėjom ga-ražo kiemą, kur švaistėsi vokie-čių kariai ir kažin kokie civiliai.*

— Bėkit, skubėkit, kapitone, – aš jį beveik stūmiau. – Jūs, kaip kariškis, dar laisvai kalbantis vokiškai... V. Bričkus, kraipy-damas galvą įėjo kieman, o leit. K. Polileika nusekė paskui. Iš-tempė kaklus stebėjom, kai „mū-sų parlamentarai“ karštai ginči-joši su vokiečių leitenantu, iš tolo linksmai stebinciu egzekuci-jai, kurios iš tolo negalėjom ge-rai įžvelgti, o ir būkstavom įkel-ti kieman koją, ten buvo gana daug vokiečių kariškių...“

— Regit, tie bestijos, visai ne-krutantiūs šlakoto vandeniu, o judančios dar vis daužo! – kažkoks plonabalis spieję, pasistiebęs ant pakrypusių vartų.

Bričkus su Polileika greit grį-žo su pasibaurėjimu kratydami galvas.

— Kas ten darosi? – spieję – šaukė daugelis balsų.

— Vokiečių karininkas teigia, kad tenai baudžiami enkavedis-tai, kuriuos užklupo garaže, be-sirengiančius sprukti. Ešą tiems niekas negali padėti – tai karo aukos...“

— Kodėl mes turim duoti karui aukas? Mes nekariuojam! Nenori-m žinoti jokio karo! Mūsų pilie-čiai! nusikaltę ar ne, mūsų reika-las! Ko tie prakeikti fluiak-na-ciai čia nori! – karščiausiai ir jau-dinosi auganti minia prie Lietūkio garažo vartų.

— Ar daug žmonių tie budeliai kotavoja? – kažkas klausia Bričkų.

— Vokietis karininkas tvirtina, kad tenai „baudžiami“ tik SEPTY-NI enkavedistai. Reikalauja mi-nia skirstytis, nes įsakysias „paš-lakstyti“ ne vandeniu, o kulko-mis. Ešą dar vyksta karas ir, jo akimis, pripažįstamas tik vokiš-ka! kariškias „teisungumas“. Ei-kim, Polileika. Čia, deja... mes nieko negalime padėti... – kapito-nas Viktoras Bričkus virpan-čiais pirštais šluostėsi aprasojū-si „pensne“ ir abu su leit. Kaziu Polileika dairydamiės nukaukš-ėjo prospektu. Juodu pasekė ir A. Čiuoderis...“

Beviltiškai dairiausi į visas pu-ses, staiga suprasdamas, kad čia jokia galia niekas nesulaikys žvė-riškos egzekucijos – naciams „pa-sigėrėtinio spektaklio“. Tai jų prasidėjusio vokiečių-rusų karo penktoji diena. Naciai džiū-gavo ir mėgavosi palankiai sys-tančiu karo žygiu į Rytus...“

Gera menu... kauniečiams baisėjimosi šnektų užtekto mėne-siniam, kol juos pagaliau nustel-bė vis žvėrėjanti dar siaubinges-ni įvykiai. Plintant „žinančių-mačiusių“ pasakojimams, nuosta-biai „augo“ garažo aukų skaičius, kol apsisėjo ant maždaug 70-80.

O pokario „istorikų“ „neiškraipy-tais faktais“ garaže buvo kanki-nami-žudomi ne enkavedistai, o tik nieko nenusikalte žydai, pri-jungiant net Karmelito rabinėlį. O dauguma gyvų prisimename, kas pirmomis karo dienomis, iki ne-lemtų gestapininkų atsidangini-mo, niekas net ir nepagalvojo kuo nors nuskriauti Lietuvos pilie-čių žydų, ar kitokių. O kad tu ne-laimingų enkavedistų skaičiuje (ar jų buvo tik septyni, remiuosi kaip B. liudijimu) būtų žydų, tai patyriau tik karui pasibaigus. Dabar... koku ir keista skaity-ti pasaulinėje spaudoje, kad lietu-viai ir vien tik LIETUVIAI būvę žydų genocido budeliais. Kodėl užmirštama, kad tik vokiečių ges-tapas organizavo egzekutorių bū-ris iš įvairių tautinių atmatų, kriminalinių nusikaltėlių, pro-komunistinio elemento, besi-stengiančio naciams „įsipiršti“. Vėliau... tie budeliai išvрто plėšikais ir net savųjų žmonių žudikais. Gerai žinom, kad visais laikais karų metų paviršium iš-plaukia dvokančios šiukšlės...“

Kuri tauta to pajėgia išvengti? Kiek humanišku šiaandieną re-gime Izraelio ir palestiniečių san-tykiuose? Kieno istorikai juos teisingai įtrauks žmonijos is-torijon?

Labai seniai surašiau šį mano paliudijimą, bet tik dabar jį skel-biu viešumai.

JONAS MARKEVIČIUS,
Klaipėdos atvadavimo dalyvis
(šio laiško kalba netaisyta)
Brazilija, 1965.XII.25

Studentų ateitininkų choras su dirigentu A. DAMBRAUSKU po generalinės repetitijos Kaune 1940.VI.15 kanta-tos, kuri niekad nebuvo sugiedota: „Mūsų brolių ant kryželių kaulai / Ainiams vis į teltį rody / Lietuva – tai mūsų žemė / Sodybom ir kryžiais apaugus / Už tai daugel priešų suglamžė / Už tai mes dabar ją saugom!“

Lietuviai veikia visur I

VYTAUTAS A. JONYNAS

Tokia antrašte buvo kažkada už-vardijęs Jonas Kardelis skiltį, ku-rijoje buvo spausdinamos žinutės iš įvairių kolonijų. Nebuvo tai kažin kokie žygdarbiai ar pasižymėjimai, bet patį mintis priminti skaityto-jams, kad esama nenuleidžiančių rankų, ginančių Lietuvos bylą, kaip tada sakydavom, buvo pozityvi.

Šio rašinio pobūdis bus kitoks, bet esmėje jo užmojis panašus. Supažindint skaitytojus su žinė-lėm apie lietuvius, Lietuvą ir jos problemas, išlesiotom iš įvairių svetimtaučių autorių raštijos – skaitytų ar vartytų knygų pasku-tiniųjų metų būvyje. Stambiausią jų dalį sudarys veikalai apie So-vietiją, kurių ypatingai užderėjo, atminimų knygos, memuaristika.

Nebus tai kažin kokios atodan-gos (revelacijios). Bet juk kartais ir mažas nežinomas faktelis mūsų istorijoj, kur tiek daug „baltų dė-mių“, lietuviui įdomas ir mielas. Bent taip atrode čia rašančiam.

Knygų apie genseką Michai-lą Gorbaciovą pasipylė, pradėdant 1985 m., kaip iš gausy-bės rago. Vien tų biografijų autorių pavardės sudaro ilgą litaniją – T. Butson, Dusko Doder, M. Lewin, M. Mandle-baum, L. Martin, S. Medvedev, Schmidt-Heurer, G. Sheehy, A. Zinoviev...“

Turbūt nėra žurnalisto, bu-vojusio Sov. Sąjungoj, kuris nebūtų kompiliavęs ko nors panašaus, remdamasis įvairių žmonių liudijimais. Skubotai suvartyto į siūles darbo pobū-dis, o kartais ir užsakyminis, kaip pvz. knygoj apie Raisą Gorbaciovienę, būdingas vi-siem tiem veikalams. Kai kada pertempimai atspėjami iš pa-čių pavadinimų. Taip, saky-sim, palyginti nuosaiki Dusko Doder ir Louise Bransen mo-nografija *Heretic in Kremlin*, nors tuo metu Gorbis vogravo apie grįžimą leninistinėm li-nijon, ramstydamas šakaliais ir pagaliaus griūvančią impe-riją. Ne kuo gudriau pavadin-tas ir Gail Sheehy veikalas *The Man Who Changed the World*. Bet neužmirškim buvo tada

Lietuviai niekad, o niekad neteisino tų savo tautiečių, ku-rie talkino vokiečių naciams žydų naikinime. Mes tik nesu-tinkam su žydų skelbiamu iš-pūstu dalyvių skaičiumi. Lie-tuvoje pirmiausia žydus naikino vokiečiai, o jiems talkino ir rusų karo belaisviai, kurių Lietuvoje galėjo būti apie 100-000 iš apie 3.000.000 tuo metu buvusių Europoje. Be to, Lie-tuvoje nemažai buvo ir rusų, vadinamų burliokais, nemažai buvo lenkų ir kitų tautinių ma-žumų. Gal ne taip jau dideliais kiekiais, bet savo tautiečius išdavinėjo vokiečiams ir net žudė patys žydai – policininkai ir kiti getų pareigūnai, gelbė-dami savo gyvybes. O žydai vi-są kaltę suvertė lietuviams.

Ačiū Dievui, Lietuvai atga-vus nepriklausomybę, jos pre-zidentas ir ministeris pirmi-ninkas likusius žydus atspira-šė ir apgailejo jų nedalią. Gi kiti valstybiniai organai ir privati asmenys ėmėsi ini-ciatyvos tvarkyti žydų kapus.

Lietuvos žydai, kurie 1947-IV.25 Miunchene lietuvių tau-tą apkaltino žydžudyste, kan-kynėmis, turto grobimu ir ap-lamai nemoraliau elgusiu, turi savo kaltinimus pasauliniu mastu atšaukti, taip kaip jie pasauliniu mastu negarbingai apkaltino.

Vakarai prasimanę gorbima-niją, apdovanoję Kremliaus išminčių Nobelio taikos pre-mija...“

Vien ateitis parodys tikrąjį to taikos balandžio veidą. Gal šiuo metu rašomos knygos ki-taip pažvelgs į Gorbaciovo lai-kyseną Lietuvos atžvilgiu ir kitas sukybes, įskaitant ir vadinamojo „pučo“ dramą.

Visos tos knygos labai pana-šios, nes kartoja, labai atsar-gliai statydamos pėdas, tų pa-čių liudininkų, oficialių as-menų duotas informacijas.

Taip, sakysim, aptardami apa-račiko Gorbaciovo karjerą stu-dijų metais visi pasitenkina čeko Zdeneko Mlynaro (su ku-rio žmona buvo susidraugavu-si Raisa) išspasakojimais. Išimti sudaro *Time* žurnalio korespondentų sudaugstą knygą apie Gorbaciovą, kurios vertimas pasirodė prancūzų kalba 1990 m. Tai *L'Enigme Gorbatchev* par les Journa-listes du magazine *Time*. Bio-graphie non complaisante. Paris, Michel Lafont, 1990. (Copyright 1988, Time Inc.).

Šis *Time* žurnalas buvo 1988 nepadoriai išsišokęs paskelb-damas genseką labiausiai pa-sižymėjusiu žmogum metų bū-vyje (Man of the year). Knyga įdomi, tačiau tuo, kad esmėje žurnalistas neišsprendžia Gor-baciovo „mįslės“. Knygoje pa-minimas Gorbaciovo ultimatu-mas Lietuvai, blokada, prokla-macijų švaistymas iš malūn-sparnių, pastatų užgrobinimas.

Lietuva suteikusi naujus in-triguojančius duomenis. Jei Gorbaciovas, kaip jis sakėsi, yra intelektualaus lygio, at-virybės žmogus, tai jis „nepa-rodęs savo sielos atvirumo“.

Paminėtina progom, kad didelė dalis autorių yra la-biau linke pripažinti intelek-tualinį pranašumą Raisai, tai marksistinio Talmudo dėsty-tojai.

Kas mums įdomiau, tai kad tarp kitų pasisakymų šiame veikalė sumirga ir lietuvi-o – profesoriaus Aleksandro Štromo pavardė. Iš kur jo teks-tas gautas, nežinia, nes vienas knygos trūkumas yra tas, kad joje nėra naudotų šaltinių len-telės. Ten sakoma:

„Aleksandras Štomas, kuris pradėjo studijuoti teisę Mask-

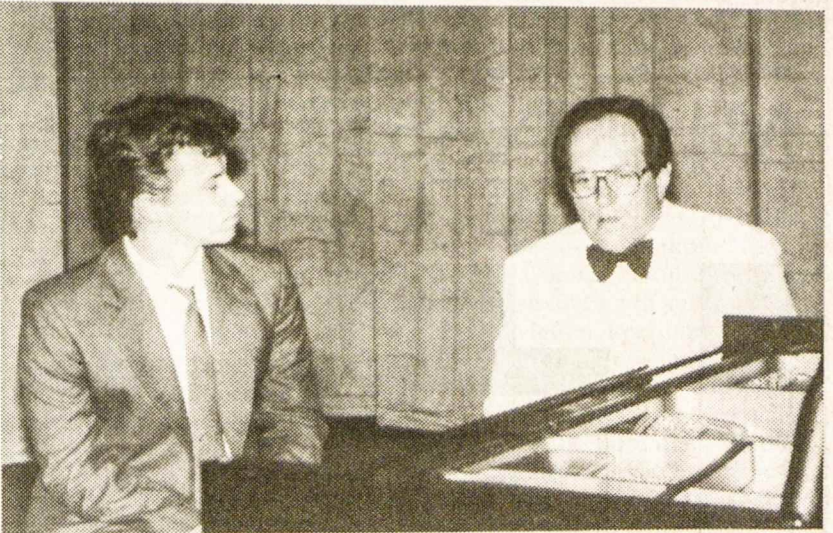
vos universitete trejetą me-tų prieš atvykstant Gorbacio-vui, prisipažįsta pažinojęs jį menkokai. Bet perkratęs savo atsiminimus, jis pavaizduoja Gorbaciovą kaip valingą ir tvarkingą pilietį. 'Tai buvo veikiau drausminga ir ne-paprastai smulkmeniška ypa-ta. Mokėsi puikiai.' Štomas pasisako taip pat esąs dėkin-gas Gorbacioviui už tai, kad tasai panaudojęs visą savo politinį svorį ir sykį ištraukęs jį (Štromą) iš keblios padėties universitete“.

Paklaustas, ar Gorbaciovas būtų metęs, reikalo prispir-tas, į antisemitinę akciją, kai buvo iškelta garsioji žydu-gdytojų byla, Štomas prisipa-žįsta manąs, kad Gorbaciovas būtų tai padaręs be jokio svy-ravimo. Būdinga, kad kitų bu-vusių Maskvos universiteto studentų manymu, Gorbacio-vas buvęs „kirvis“. Jis, saky-sim, reikalaudavęs, kad būtų pašalinti iš universiteto stu-dentai, kurių tėvai buvo kan-kinami mirties stygvyklose. Judovė ir jo draugai nepasi-tikėjo Gorbiu dėl jo partinio uolumo.

Pasak Nėznanskio, „Gorba-ciovas išvertė kailį po Stalino mirties“. Nuo tada jis ėmęs aiškint, kad Stalino režimo laikotarpis buvęs Sovietijos istorijoj ir „baltas“, ir „juo-das“. Jo manymu, šis pažiūrų į stalinizmą pokytis buvęs vei-kiau šašadinis negu realus.

A. Štomo pasisakymas įdo-mus ir kitu atžvilgiu, būtent kaip atodanga į galimą aka-deminį studijų poveikį į vė-lėsnę Gorbaciovo mąstyseną. Paprastai yra manoma, kad Stalino siautėjimo laikais universitetų lygis tenai, ypač teisių fakulteto, kurį baigę dirbdavo KGB, buvęs apgaile-tinai pranašumą Raisai, tai smegenų plovyklą. Knygoj ta-čiau sakoma:

„Pasak Aleksandro Štromo – lietuvi-o, lankiusio Maskvos universitetą tuo pat metu kaip Gorbaciovas, filosofijos ir po-litinės teorijos, egzistavusios prieš Marksą kursai buvo ne-paprastai turiningi ir naudin-gi. Tikrumoj visi filosofai, ku-riuos buvo studijavęs pats Marksas, buvo praspukę pro sovietinę cenzūrą.“

Kliivlande susitikę du pianistai – ROKAS ZUBOVAS iš Lietuvos ir AN-TAS SMETONA iš JAV-bių
Nuotr. V. Bacevičiaus

Knygų rišykla
“SAMOGITA”
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Gėlių parduotuvė
“Victoria”
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiamės gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. **536-1994**.

Mažytė Vaižganto atplaiša

Sielos gelmių apybraižos scenoje

Č. SENKEVIČIUS

Kone vienas po kito plūstantis iš Lietuvos sceninius pasirodymus spalio 19 d. Brocktono'o gimnazijos auditorijoje, Toronte pajvairino ir kitaip nuteikė originalios kompozicijos inscenizacija Šiaulių dramos teatras, parodęs gana gausiems žiūrovams Juozo Tumo-Vaižganto apysaką "Dėdės ir dėdienės".

Dar uždangai nepasikėlus išgirdome "Pulkim ant kelių". Tuoj čia pat ir atsiskleidė jaukioj prieblando suklaupusių kaimiečių būrelis. Šalia stovėjo lieknas, jaunas kunigėlis – pats Juozas Tumas-Vaižgantas, buvęs šioje inscenizacijoje pagrindiniu pasakotoju, tai ateinančiu, tai vėl nueinančiu, pranykstančiu ir kartais be žodžių praeinančiu, tartum vis jungiančių gyvyjų paveikslų rodinis. O nenutrūkstantis monotoniškos melodijos, sakykime, tik skambesio šešėlis, gal ne vienas galėjo girdėtis kaip į gilų šulinį nukrintančios ašaros. Tai buvo užkulisinis fonas, padėjęs ryškinti vaidmenis ir užpildęs tarpus, kai aktorių daugtaškiu pasibaigęs monologas nuslinkdavo į gilų susimastymą.

Kas laukė įprastinio scenos šablono – judrus veiksmas, intriga, įtampa, šmaikštūs dialogai (o jei dar kur ir nusijuokti galima) – tas galėjo po pus-trėčios valandos išeiti rimtai nusivylęs. Į šį pastatymą žiūrėti reikėjo kitokių akių ir kitokio nusiteikimo reikalauti. Ir Mykoliuko smuikelis, ir kaimiečių patrepsejimas, įpinta dainelė nebuvo vaidinimo pagyvinimui ar pajvairinimui, bet kuriamos nuotaikos pilnesniam išvystymui, atskirų dalių sujungimui ir vltentisnę melanholišką apybraižos raidą. O pastarosios tikslas – atskleisti nematomą ir gal per mažai pažįstamą lietuvių sieną. Mykoliukas Šiuksčia brolio vaikų labai atsisako žemės padalijimo, taipgi ir vedybų, likdamas tyliuosi kaimo smuiklininku ir paprastu artojėliu. Jo pasirinktoji Severija išteka už tįjino Rapolo Geišės. Ta slinktis tokia rami ir natūrali, kad net gaudu. Mykoliukui užtenka laimės jaučiantis visuos dalele, mažyčių lašeliu įsiliejęnt į Dievo visatą; užtenka jam saulėlydžio, prieš kurį gali pačirpinti savo rankų darbo smuikeliu. Ir tai vyksta kažkaip savaime, be jokių išankstinių nusistatymų ar dedamų pastangų. Kažkas tarytum stovi už jo nugaros ir tyliai liepia. "Širdims išskrost ir patirt, ką atskiras lietuvis kenčia, dar nerasta tokių peiliukų" – tvirtina pats Vaižgantas.

Po pertraukos apsakymo tąsą pradeda giesmė "Jėzau, pas mane ateiki!". Viduryje stovi kunigas. Prie jo poromis ar po vieną prieina ir nueina kaimiečiai. Apeigos atskleidžia giliai įaugusį pamaldumą ir padeda geriau suprasti čia

vaikščiojančio žmogaus sielos gelmes, kurios – kaip ramiai tekanti upė. Jokių klausimų, jokių abejonių ir prieštaravimų. Taip reikia. Ta tiesi logika daro juos laimingus, kur nei vargai, nei barniai, socialinio gyvenimo sunkumai ar staigūs pokyčiai, net nei mirtis neiškreipia, nesupurto po dvasinio uždarmo, kuris kituose žmonėse pavirstų sunkiai pergyvenama tragedija. Tai ir yra kažkas slėpiningo, aukštesnio negu matomos aukštumos, gal net švento. Per visą apsakymą bruoktas melanholiškuo broužas labiausiai išsiryškina Severijai pravyrkus tik po to, kai dėl vyro mirties prisirinko pakankamai daug sielvarto ir kai tam, visa kita aptvarkius, uždegus žvakę, atsirado "secialaus laiko". Tas pratrūkimas turėjo padaryti vietos kas žino kokioms dar ateities negalioms kauptis. O pabaigoje Severijos atsisotijos šalia būrio savųjų kaimiečių gali simboliškai patvirtinti ir Mykoliuko jaučiamą laimę būti dalele visumos, tuo pačiu nematoma dvasine gija tarytum grįžtant ir prie mylėto Mykoliuko.

Nuojaunta, simboliškumo ieškojimas, net abstrakčių brūkšnių įžiūrėjimas galėjo žiūrovui padėti susidaryti to vaižgantiško paveikslą pilnumą. Daugiau ar mažiau tik šitokių būdu buvo leista žiūrovui dalyvauti vaizduojamoje aplinkoje ir pažinti iš arčiau žmones. Tiesa, visiškai nepažįstantiems Vaižganto, nieko nežinant apie ką "Dėdės ir dėdienės" rašoma, buvo nelengva susigaudyti kas scenoje darosi, juoba, ir vaidintojai nebuvo pakankamai girdimi. Gal jų balsus gėrė aplink kabančios užuolaidos, gal tarpais nusisukimas nuo klausytojų arba nuslopinti logikos kirčiai sakiniuose. O monologuose ilgos serijos labai susiglaudusių žodžių tarpais liejos į bereikšmę duslių garsų pygę. Išlavintą ir neblogą vaidybą tas kas kelinto žodžio pagavimas be reikalo nuskradavo.

Svečių šiauliškių atsivežtose programėlėse skaitome – Vaidmenys ir aktoriai: Mykoliukas Šiuksčia – Sigitas Jakubauskas, Laisvis Širvinskis; Šiuksčia vyresnysis – Leonardas Andriuskevičius; brolienė – Lina Bocyte; Severija Pukštaičia – Rasuolė Laurinaitė; močia Pukštienė – Teresė Maliukevičiūtė; tėvas – Albertas Zmaila; Rapolas Geišė – Juozas Bindokas, Antanas Venckus; Dovydas Geišė – Vladas Baranauskas; Dovydienė – Olita Dautartaitė; Adomėlis – Justinas Jakubauskas; kunigas Vaižgantas – Gintaras Čajauskas; Saveikių dvaro, apylinkės kaimų gyventojai – spektaklio aktoriai. Čia pat visa eilė teatrinio personalo: Romualdas Baliutis, Elvyra Markevičiūtė, Romualdas Lukošius, Rimantas Šiaučius, Virginijus Jasūnas, Sandoras Andriulis, Redas Juškus. Tai įspūdinga teatralų grupė, šventi savo teatro veiklos 60-metį. Sukaktis šiek tiek atskleista padalintoje 8 psl. laikraštines išvaizdos sąlankoje "60 teatrui – Šiau-

lių dramos teatro jubiliejus, 1991 m. rugsėjis". Tai ištraukos iš teatrologės Elvyros Markevičiūtės paruoštos ir Kaune spausdinamos knygos "Šiaulių dramos teatras".

Publikos šilto įvertinimo susilaukusiai grupei rengėjų vardu padėjo Vytautas Taseckas, kviesdamas visus dalyvauti ir kituose grupės renginiuose – literatūros bei humoro vakare ir išleistuviniame pokilyje. Įteiktomis gėlėmis pasipuošę aktoriai lenkdamiesi priėmė nuoširdžius žiūrovų plojimus, išreiškiančius pagarbą jauniems Lietuvos teatro rams. Šie dėkodami už pakvietimą, prisipažino mylintys Vaižgantą ir rengėjams įteikė simbolines dovanėles.

Iškvieisti keliolikos žmonių grupę, pasirūpinti jų priėmimu, globa ir gastrolėmis yra didelis darbas. Jį atliko specialus 16 asmenų komitetas, vadovaujamas Hamiltono "Aukuro" aktorės-režisierės Eleonos Kudabienės ir Toronto "Aitvaro" aktoriaus Vytauto Tasecko. Rengėjai nepamiršo nė mūsų mažųjų – Toronto Maironio mokykloje spalio 19 d. rytmetį Šiaulių teatralai suvaidino pasaką "Skirama princesei".

“Gyvenimo dulkės”

Norimo novelės bei apybraižos, pasižymincios stipria sampyna

IGNAS MEDZIUKAS

Andrius Mironas, literatūroje žinomas Norimo vardu, ilgesnį laiką gyvenęs prie Ramiojo vandenyno Kalifornijoje, vėliau įsikūręs Floridoje, vis dar neleidžia plunksnai rūdyti. Ne taip seniai buvo išleistas premijuotas jaunimui romanai "Kelonė į Kauną". Dabar vėl iš spaudos išėjo novelių ir apybraižų rinkinys "Gyvenimo dulkės". Čia įdėtos 8 novelės ir apybraižos, parašytos įvairiu laiku: autoriui gyvenant dar Vokietijoje, Seligenstadto stovykloje 1946 m., baigiant Daytona Beach Shores, Florida, 1990 m. rugsėjo 28 d.

Tematiniu atžvilgiu vyrauja karinės temos, tarp kurių "Alytis", 1968 m. premijuota "Dirvos" konkurse. Siužetas paimtas iš pirmųjų nepriklausomybės kovų su bolševikais prie Alytaus. Pulko vadas karininkas Juozapavičius paveda savanoriui Trumpūnui sunkų uždavinį: persirengus civiliais drabužiais vykti į Butrimonis sužinoti ar tebėra tenai likęs pulko įždas ir, jei galima, pargabenti į Alytų. Petekęs pas bolševikus, apsimeta noris stoti savanoriu ir jų kariuomenė. Mūšiuose su lietuviams patenka į nelaisvę ir pulko teismo nuteisiamas mirties bausme kaip dezertyras, perėjęs į priešo pusę. Apie uždavinį žinojęs pulko vadas – žuvis. Tik suradus pas naująjį pulko vadą raktus į stalčių, kuriame buvo laikomas savanorio liudijimas ir kryželis, teismas patiki Trumpūno pasiaiškinimui ir sprendimą atšaukia. Bet iš didelio susijaudinimo Trumpūnas miršta, nes širdis neišlaiko.

"Ramovėje" autorius vaizduoja karininkų gyvenimą: azartiškai lošia biljardą ar kortomis cigarečių dūmų pripildytoje patalpoje, užsigeriant alumi.

Vėlinių malda

Tyliai glamonėja plikas šakas vėjas. Pamėlavę krenta lapai ant gelio. Vėlinių maldoje grįžta buvęs vaizdas, Buitis esamoji tolsta po mažu.

Gedulu sugaudžia bažnyčios varpai, Jų aidą kartoja laukai ir miškai. Žvakučių šviesos privinę kapai, Prieš akis sumirga prarasti veidai.

Daugelį žvakučių letai blaško vėjas, Jos tirpsta ir išnyksta su ryto migla. Tik malda pasiekia mirusiųjų sielas, Malda tik malda jiems paguoda tikra.

Nepadėsim žvakes ant žuvusių kapo Pilko partizano tėviškos miške, Tik karšta malda iš širdies tavo Palengvins jo buitį amžybės take...

Malda tik malda perskros mirties dangą.

Malda paguos ir gyvus jų minčių tustume,

Malda nedvejojant sukurs tą stebuklą, Kad ir tavo siela joje paguoda ras...

P. DIKAITIS

Laureatė aktorė OLITA DAUTORTAITĖ deklamuoja 1991 metų poezijos pavasario baigiamajame vakare Šv. Jono šventovėje Vilniuje
Nuotr. D. Barysaitės

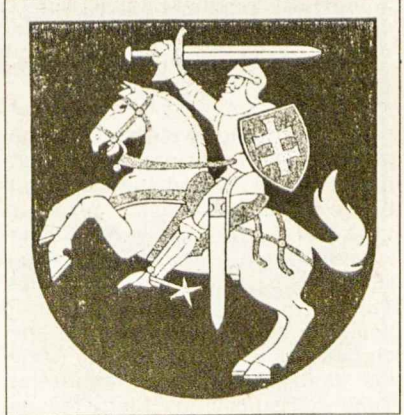
nė, kad jis žuvis. Tik Arvydai Dargužiui atvykus iš Amerikos į paskelbusią nepriklausomybę Lietuvą, paaiškėja, kad rasti partizano lavoną buvęs ne Dargužio, bet Galeno.

Andrius Norimas – gabus pasakotojas, už savo noveles jau ne kartą laimėjęs premijas. Autorius sugeba skaitytoją taip sudominti pasakojimu, kad jis nekantriai laukia tolimesnės eigos, kurios baigmėje įvyksta dažnai nelaukta atomazga. Kai skaitytojas tikisi, kad novelės veikėjas išeis triumfuojančiu herojum, autorius, išlaikydamas skaitytoją dramatinėje įtampoje ir tam tikroje psichologinėje būsenoje, baigia pasakojimą dažnai tragišku įvykiu.

Autorius gabiai vartoja melodramą su sentimentalium euforijos jausmu. Žinoma, dėl kai kurių psichologinių išgyvenimų tenka šiek tiek suabejoti. Pavyzdžiui, novelėje "Gyvenimo dulkės" Aldonos abejinga laikysena: sužinojusi apie savo vyro Algirdo priešvedybinius santykius su vietnamiene, nors jau ir mirusia, jam nepriekaištauja. Atrodo, nelabai įtikima.

Šiaip knyga švariai išleista. Korektūra rūpestinga. Dabariniu metu tai ne dažnas reiškinys. Novelių rinkinys naudingas pasiskaityti atvangos valandomis.

Andrius Norimas, GYVENIMO DULKĖS. Išeido Literatūros mlytėjų talka. "Draugo" spaustuvė, Chicago, IL. Tiražas 500 egz., 200 psl. Kaina – \$8.

Lietuvos aukščiausiosios tarybos rugsėjo 4 d. priimtas Lietuvos valstybės patikslintas Vyčio herbas

Atsiųsta paminėti

TĖVYNĖS SARGAS. 1991 nr.1-2 (75-76). Redaguoja: Algirdas J. Kasulaitis. Leidžia Popiežiaus Leo XIII literatūrinis fondas. Spaudžia Pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

V. Lukoševičius-Lukšys, KAMPINIS BOKŠTAS. Eliuota apysaka iš XVII š. Radvilų gyvenimo. Išeido "Šaltinis" 1991 m., 16 Hound Rd., West Bridgeford, Nottingham NG2 6AH Great Britain.

ANTROJI RELIGINIS FILOSOFIJOS IR BAŽNYTINIO MENO STUDIJA SAVAITĖ. Straipsnių rinkinys. Išeido Stasio Šalkauskio fondo leidykla. Tai Antroje sienoikijoje skaitytų paskaitų santraukos. Redakcinė kolegija: kun. V. Aliulis, J. Dvarionas, A. Gušėlis, D. M. Stančienė. Išeista Lietuvoje 1991 m., 186 psl. Tiražas – 1000 egz.

Tėviškes žiburiai • 1991. X. 29 – Nr. 44 (2175) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Birutė Ciplijauskaitė paruošė ir ispanų kalbon išvertė šiemet Barcelonoje išleistą dabartines lietuvių poezijos antologiją "Voces en el silencio" ("Tylos balsai"). Pirmojon dalin ji įjungė išėjusių poetus A. Jasmantą (Maiceiną), J. Blekaitį, K. Bradūną, A. Nyka-Niliūną, H. Nagį, V. Šlaitą, J. Meką, B. Pūkelevičiūtę, L. Sutemą, V. Bogutaitę, T. Venclovą ir S. Kubilį; antrojon dalin – Lietuvos poetus J. Degutytę, Justiną Marcinkevičių, M. Martinaitį, J. Vaičiūnaitę, S. Gedą, O. Baliukonytę, N. Miliauskaitę, G. Cieškaitę, G. Patacką, R. Daugirdą, V. Landsbergį. Apie šių poetų kūrinis ir lietuvių poeziją prof. dr. B. Ciplijauskaitė kalbėjo antologijos suktuvėse Barcelonos universitete.

Su V. Mykolaičiu-Putinu vokiečius skaitytojus pirmą kartą supažindino Vytauto Didžiojo universiteto germanistikos prof. Horstas Engertas, 1935 m. išleiston kuklion lietuvių poezijos antologijon "Aus litauischer Dichtung" įtraukęs tris jo eilėraščius – "Rūpintojėlis", "Romanas" ir "Vidurnaktį". Vėliau buvo kitų bandmyu didesnės antologijos, bet tik šiemet Gerhardo Rautenbergo leidykla Lehre išleido V. Mykolaičio-Putino eilėraščių rinkinį "Putinas. Aus der Lyrik des litauischen Dichters Vincas Mykolaitis Putinas". Rinkinį paruošė 59 Putino eilėraščius vokiečių kalbon išvertęs ev. kun. Alfredas Frankzeitis. Iš jo daugelio vertimų pastariaisiais metais minėtinis: Juozo Grušo pjesės "Barbora Radvilaitė", Antano Baranausko "Anykščių šilėlio" ir Maironio poezijos rinktinės. Šio darbio vertėto ir lietuvių literatūros bičiulio adresas – Alfred Franzkeit, in den Wiesen 3, D-2339 Wehrblech.

Daugiakultūrių rašytojų sąjunga, prieš trejus metus įsteigta Pietų Australijoje, sutelkė ateivius rašytojus ir vieną kitą australą. Jos vadovai kasmet surengia ateiviams rašytojams skirtą savaitę, supažindinančią su įvairių tautybių kūryba bei jos atstovais. Ta savaitė šiemet įvyko Adelaidėje rugpjūčio 19-25 d.d. Ją atidarė P. Australijos kultūros ministrė A. Levy. Kultūrininkai ir menininkai kalbėjo apie literatūros reikšmę, primindami ir ateivius rašytojus, kuriančius savo gimtąją kalbą. Savaitės įjungė didžioji dalis tautinių grupių atstovų. Lietuviams rašytojams buvo skirta rugpjūčio 25 d. Jų pirmajam pasirodymui vadovavo poetė Lidija Šimkutė-Pocienė, savaitės dalyvių supažindinusi su lietuvių literatūros istorija, pati skaičius anglų kalbon išsiverstus savo eilėraščius. Kitų lietuvių atstovų kūrinių skaitė vertėjai: Bronės Mocnienės – Vita Bardauskienė, Prano Pusedžio – Sietynas Kubilius, Viktoro Baltučio – Anita Patupienė, Sauliaus Kubiliaus – Paulius Rupinskis.

Baltistas filologas prof. Pietro Dini itališką informaciją apie tris Baltijos šalis – Lietuvą, Latviją ir Estiją papildė savo knyga "Anello Baltico" ("Baltijos žiedas"), išleista Marietti leidyklos Genujos (Genoa) mieste. Šią knygą lietuviškai kalbantys ir rašantys autorius pradeda įvadininiu skyriumi, italą skaitytoją supažindinančiu su baltiečių priešistorė, kalbų kilme, etninėmis savybėmis, Baltijos šalių panašumais bei skirtumais. Didelį prof. P. Dinio atliktą darbą liudija paskutiniame skyriuje paskelbta išsami bibliografija. Antrasis skyrius "Pagoniškoji ir krikščioniškoji Baltija" yra skirtas Lietuvos valstybės susidarymui, krikštui, jos išsiplėtimui Vytauto Didžiojo laikotarpyje, sąjungai su Lenkija. Kiti "Anello Baltico" skyriai nagrinėja bendrinio pobūdžio baltietiškas temas – "Baltijos šalys tarp katalikybės ir reformacijos", "Baltijos tautų atgimimas", "Tautinės nepriklausomybės laikotarpis 1918-40 m.", "Baltiečių emigracija Europoje ir Naujajame pasaulyje", "Sovietinis laikotarpis", "Liaudies sąjūdžiai", "Baltietiškoji dilema – nacionalizmas ar tik patriotizmas?" Anksčiau prof. P. Dini paruošė mūsų žeminių Vytauto Mačernio, Alfonso Nykos-Niliūno, Henrico Nagio, Kazio Bradūno ir Juozo Kėkšto poezijos antologiją "La nostalgia dei terrestri" ("Žeminių kų tėvynės ilgesys"). Mauro Baronio išleistoje antologijoje buvo atspausdinti prof. P. Dinio atlikti pasirinktų eilėraščių vertimai ir jų lietuviškas tekstas.

Klaipėdiečių novelės vakaras trečią kartą buvo surengtas šisyk jau pustūštėje Klaipėdos inžinierių namų salėje. Jo vadovas R. Černiauskas nuogaštavo, kad ateityje turbūt teks atsakyti šio tradiciniu tampančio jaunųjų Klaipėdos rašytojų renginio. Su rašytoju J. Marcinkumi savo novelės skaitė klaipėdiečiai E. Pocius, A. Kuklys, A. Bagdonavičius, J. Tarasevičius, J. Laucius ir E. Jankauskas.

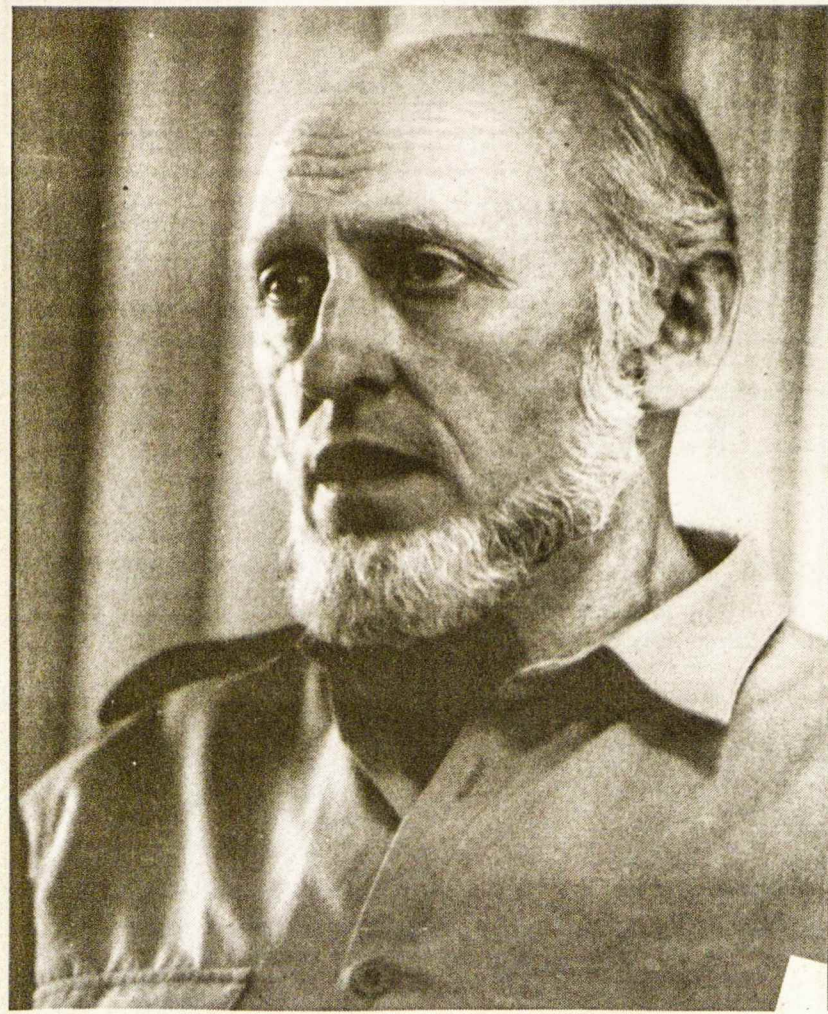
Gedimino 650 metų mirties sukakčiai buvo skirta Vilniuje įvykusi tarptautinė istorikų konferencija "Gedimino laikų Lietuva ir jos kaimynai". Be pačių lietuvių, pranešimus skaitė istorikai iš Britanijos, Kanados, Vokietijos, Lenkijos, Gudijos, Ukrainos ir Rusijos, aptardami Lietuvos valstybės tarptautinę būklę, jos sueuropėjimo problemą, santykius su rytų ir vakarų kaimynais. Dabartinės nuotaikas atskleidė akademikas Vytautas Merkys, Lietuvos istorijos instituto direktorius, konferencijos pradžioj tartais žodžiais: "Kaip ir Gedimino laikais, Lietuva skinas kelią į Europą, o ši atlanda Lietuvą. Istorija kartojasi, bet naujame lygmenyje".

Lietuvos aukščiausioji taryba rugsėjo 4 d. valstybės herbu priėmė patikslintą Vyčio etaloną. Pirmasis Lietuvos heraldikos komisijos pasiūlymas buvo atmetas 1990 m. kovo 20 d. Komisija pusantrų metų laikotarpyje studijavo rastą papildomą medžiagą, ieškodama geresnės herbo kompozicijos. Įtakos dabar priimtam galutiniam sprendimui turėjo po II D. karo Briuselyje ir Stockholme rasti XV š. pirmosios pusės herbainis, pagal gautą iš Lietuvos medžiagą sudaryti burgundų ar flamandų dvaruose. Lietuvos herbas tada turėjo dvi spalvas – raudoną ir mėlyną, bei du spalvotus metalus – auksą ir sidabrą. Ne visiems patinka Aukščiausiosios tarybos priimtas patikslintas Vyčio variantas, bet jį "Lietuvos aidas" rugsėjo 27 d. laidoje gina Lietuvos heraldikos komisija: "Tokiais atvejais heraldikos mokslas visada orientuoja į seniausią ir ilgiausiai vartotą heraldikos klestėjimo laikų spalvinį sprendimą. Herbo senumas – tai ir valstybės senumas. Atstatant valstybės istorinį herbą, pabrėžiama, kad jį yra tikroji istorinių valstybingumo tradicijų paveldėtoja ir tęsėja. Su šia problema anksčiau ar vėliau dar teks susidurti, nes į šį herbą yra daugiau pretendentų, praeityje gyvenusių LDK..."

Lietuvos heraldikos komisija, apibūdindama priimtą valstybinį herbą, pasakoja: "Tai suprasdama, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba ir priėmė patikslintą, heraldikos šaltiniais pagrįstą herbo etaloną. Tai herbiniškas skydas, kurio raudoname lauke vaizduojamas sidabrinis (baltas) raitelis ant sidabrinio (balto) žirgo su iškeltu sidabrinu kalaviju. Ant raitelio kairiojo peties – mėlynas skydelis (tokios pat spalvos ir žirgo apranga) su auksiniu (geltonu) dvigubu kryžiumi... Geru herbu laikomas tas, kuriame aiškiai dominuoja heraldinė figūra, o ne herbinio skydo spalva. Heraldinės figūros kompozicija dažnai lemia herbo idėją. Dar XVI a. pradžioje Lietuvos metraštininkas rašė, kad Lietuvos herbe vaizduojamas valdovas, pasirengęs kalaviju apginti savo valstybę. Dėl to geriausioje XV-XVIII a. heraldikoje, antspauduose ir monetose buvo vaizduojamas tarsi pasirengęs pirmam šuoliui ir raitelis..."

Lietuvos dabartinės respublikos priimtą patikslintą herbą sudaro raudono fono skyde tik šuoliui pakilęs baltas žirgas su baltu raiteliu, dešinėje rankoje iškėlusiu baltą kardą. Raitelio petį saugantis skydelis yra mėlynas su geltonu dvigubu kryžiumi. Žirgo kamanos, gūnia ir odiniai diržai nudažyti mėlyna spalva. Tat svarbiausias pakeitimas – ne šuoliais lekiantis, o tik pirmajam šuoliui priekines kojas iškėlęs žirgas, stovintis ant užpakalinių. Aiškina, kad priešė vijimosi idėją Lietuvos herbo raiteliui atnešė heraldinė lenkų tradicija XVI š. viduryje. Herbo raitelio šalme dabar nėra ir plunksnos, kuri buvo įsimta iš Lenkijos karališkiojo erelio uodegos, kad lenkams Lietuvos didžiosios kunigaikštystės herbas atrodytų kilnesnis. Opozicija patikslintam Lietuvos herbiui, matyt, kyla dėl atsisakymo žirgo šuolių, be kurių prasmės netenka ir Vyčio pavadinimas.

V. Kst.

Lietuvos enciklopedijų leidyklos direktorius ir vyriausias redaktorius MYKOLAS MIKALAJŪNAS, 1991 m. vasarą lankęs Kanadoje ir JAV-se, kur telkė medžiagą enciklopediniams leidiniams
Nuotr. V. Maželio

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 1/4%
180-364 d. term. ind.	7 1/4%
1 metų term. indėlius	7 1/4%
2 metų term. indėlius	7 1/2%
3 metų term. indėlius	7 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	7 3/4%
1 metų GIC-met. palūk. ..	8 1/4%
2 metų GIC-met. palūk. ..	8 1/2%
3 metų GIC-met. palūk. ..	8 3/4%
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	7 1/2%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	8 1/4%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8 1/2%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8 3/4%
Taupomąją sąskaitą	6 1/2%
Kasd. pal. taupymo sąsk. ...	6 3/4%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ...	5 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 1/2%
Sutarties paskolas	
nuo	11 1/2%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9 1/2%
2 metų	10 %
3 metų	10 1/2%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 51 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

VIII-se olimpinėse žaidynėse Paryžiuje 1924 m. dalyvavusi Lietuvos olimpinė futbolo rinktinė. Iš kairės: H. Gečas, S. Sabaliauskas, S. Razma, J. Žebrauskas, E. Mikučauskas, V. Balčiūnas, L. Juozapaitis, S. Garbačiauskas, J. Hardingsonas, V. Bartuška ir S. Janušauskas

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Lietuva grįžo į olimpinę šeimą...

"Berlyne nugriauta ir "Antroji siena", – taip sakė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirm. Artūras Povilūnas.

1991 m. rugsėjo 17 d. Lietuva priimta į Jungtinių tautų organizaciją, o rugsėjo 18 d. Berlyne, Tarptautinio olimpinio vykdomojo komiteto posėdyje Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (LTOK), taip pat Latvijos ir Estijos sugrąžinti į olimpinę šeimą. Lietuva, Latvija ir Estija pakviestos dalyvauti 1992 metų žiemos ir vasaros olimpinėse žaidynėse, kurios vyks Albervilio ir Barcelonos miestuose. Lietuvai OK šiuose posėdžiuose atstovavo: A. Povilūnas, G. Umaras ir J. Grinbergas. Pasibaigus Berlyno posėdžiui, A. Grenas, Estijos OK pirmininkas, spaudos atstovams pareiškė: "Šis istorinis sprendimas nėra kažkokia dovana Pabaltijos respublikoms, jų sportininkams – tai istorinės klaidos ištaisymas. Tos klaidos, kurių TOK padarė 1951 m., kai į Tarptautinį olimpinį komitetą priėmė SSSR, neįsibraiškė iš narių sąrašą Pabaltijos valstybių olimpinio komiteto... Mūsų OK atliko milžinišką darbą, kad įrodytų savo teises. Tad mūsų dokumentai, kuriuos pateikėme TOK ir buvo pagrindas Berlyne priimto sprendimo".

A. Povilūnas užklaustas, ar buvo kalbama apie olimpinį "vietų kvotą" sugrįžantiems? Atsakymas – "Ne. Galės dalyvauti tik krepšinio ir žolės riedulio komandos – jų preliminarinės varžybos dar priešakyje. O apie kitus žaidimus nebuvo kalbama".

J. Grinbergas: "Individualinėse sporto šakose nėra apribojimų, bet čia yra olimpinės normos, kurias reikia įvykdyti".

Grįžtant prie istorijos, kas liečia Lietuvos valstybės pirmąjį narystę tarptautinėje olimpinėje šeimoje, keletas neginėjamų faktų:

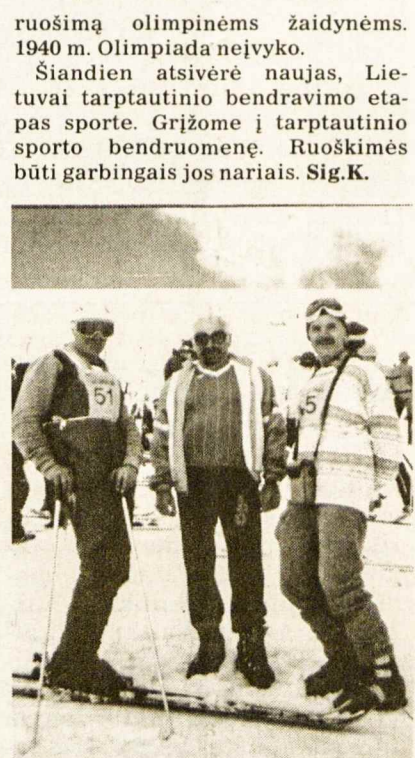
1922 m. kovo 22 d. buvo įsteigta Lietuvos sporto lyga (LSL) – aukščiausias Lietuvos sporto vadovaujančias organas. Ją sudarė futbolo, moterų sporto, vandens sporto, lengvosios atletikos ir teniso komitetai.

1924 m. Lietuvos sporto lyga buvo priimta į tarptautinę olimpinę šeimą, ir tais pačiais metais lietuviai dalyvavo Paryžiaus olimpiadoje futbole ir dviratininkų lenktynėse. Amsterdamo olimpiadoje dalyvavo lengvosios atletikos, dviračių sporto, bokso ir sunkumų kilnojimo mėgėjai.

1932 ir 1936 metų olimpinėse žaidynėse Lietuva nedalyvavo, nes Kūno kultūros rūmai neperregistravo savo narystės Tarptautiniame olimpiniam komitete, tuo pačiu Lietuvos ryšiai su šia organizacija nutrūko.

1937 m. Lietuvos rinktinė laimėję Europos krepšinio čempionatą ir sėkmingai pasirodžius mūsų šauliams pasaulio šaudymo pirmenybėse Helsinkyje, vėl svarstytos mūsų sportininkų dalyvavimo 1940 m. Olimpinėse žaidynėse galimybės. Tuo metu Tarptautinio olimpinio komiteto narių galejo būti tik specialiai kiekvienoje valstybėje įsteigtas tautinis olimpinis komitetas. Tokios organizacijos Lietuvoje nebuvo. Jos reikėjo, nes jau nutarta 1938 m. Kaune surengti pirmąjį tautinę olimpiadą, pakviečiant į ją užsienyje gyvenančius lietuvius sportininkus. Todėl nedelsiant buvo įkurtas Tautinis olimpinis komitetas, kuris pirmajam posėdžiui susirinko 1937 m. gruodžio 23 d. Jo pirmininku buvo išrinktas Kūno kultūros rūmų direktorius Vytautas Augustauskas. Po Tautinės olimpiados buvo kreiptasi į Tarptautinį olimpinį komitetą, prašant priimti šį komitetą į tarptautinę organizaciją. Kūno kultūros rūmų žurnalas "Fiziškas auklėjimas" 1939 m. nr. 7-8 jau buvo žinia: "Lietuva priimta į Tarptautinį olimpinį komitetą". Dokumentą pasirašė tuometinis TOK pirmininkas grafas DeBaillet-Latour.

Gaila, gyvenimo ironija... Po trijų savičių prasidėjo Antrasis pasaulinis karas. Nors dar 1939 m. rugsėjo viduryje suomiai skelbė, kad, nepaisant karo veiksmų Europoje, olimpinės žaidynės Helsinkyje įvyks, ir dalyvauti jose bus kviečiamos nekariaujančios šalys, bet lapkričio pabaigoje kilo Suomijos-Sov. Sąjungos karas, nutraukęs pasi-

IV-jų PLS žaidynių slidinėjimo varžybose Elbruse-Kaukaze. Iš kairės: Albertas Seliukas – viilnietis, 55 m. vyresniųjų grupėje, didžiausio slalomo nusileidime laimėjęs aukso medalį; centre – V. Orlovas, vienas iš varžybų vadovų, ir torontiešis Vincas Paulionis, seniausias žaidynių dalyvis, laimėjęs joje pačioje grupėje sidabro medalį

Nuotr. L. Viešūnienės

Vincui Paulionui 70...

... Brandaus amžiaus sukakties išvakarėse jo sportiniame gyvenime įvyko pats svarbiausias momentas. IV-se Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, slidinėjimo varžybose, kurios vyko Kaukaze, Elbruso kalnyne, senjorų klasėje (55 m. amžiaus ir daugiau) Vincas laimėjo sidabro medalį. Reikia, iš 15 dalyvavusių šioje klasėje slidininkų varžybas užbaigė antruoju. O apie Lietuvos slidininkų pajėgumą yra kalbėjęs Rimas Kuliavas, Kanados slidininkų ir ledo ritulininkų vadovas IV-se PLS žaidynėse, labai teigiamai. Jo nuomone, Lietuvos slidininkai yra pajėgūs varžytis tarptautinėje plotmėje. Žinome, kad Vinco energija nesibaigė slalomo takuose Kaukaze. Lietuvos žurnaliste Marytė Marcinkevičiūtė Lietuvos spaudoje rašė ir stebėjosi Paulionio sveikata ir energija. Jis net šokių salėje buvo vienas iš pirmųjų...

Vincas Paulionis kilimo suvalkietis, pasiturinčio ūkininko sūnus. Baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją... ir kaip tik tuo metu Lietuvą nusiaubė pirmasis bolševikmetis. Jis atsidūrė kalėjime. Po 9 mėnesių vokiečiai išlaisvino. Gimnazijos suole jau buvo aktyvus sporte. Slidinėti pradėjo Marijampolės Marcininkų kalvose prie gražiosios Šešupės krantų. Kaune, veterinarijos studijų metu, slidinėjimą tęsė Micevičiaus slėnyje. Vokietijoje gyventas laikotarpis DP stovyklose, kaip ir daugumai to meto jaunų sportininkų, buvo nepavydėtinas. Jis buvo vienas iš Uchtės lietuvių sporto klubo steigėjų, žaidė krepšinį. Kanadoje po atlikto sutarties aukso kasyklose, atvykęs į Torontą, įsijungė į "Vyčio" eiles. 1955 m. pradėjo intensyviai slidinėti Collingwoodo kalnuose. Dalyvavo ŠALFASO slidinėjimo pirmenybėse ir yra dar kartus laimėjęs iškiliausio slidininko pripažinimą. Su bendraamžiais torontieškiais yra išrašė Amerikos ir Kanados didžiulius slidinėjimo kalnus. Taip pat yra praleidęs atostogas slidiniedamas Ispanijoje ir Jugoslavijoje. Šiuo metu kaip

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
 - Koklinių plytelių (tile) įdėjimas
 - Vandentiekio vamzdžių taisymas
 - Dažymas
 - Vėdinimo įvedimas
 - Elektrinio šildymo taisymas
- Tel. 762-9190 Lic. E 1044

penšininkas dar nežada palikti slidinėjimo. Be to, jis žaidžia pamėgtąjį golfą.

Seimos ir draugų tarpe Vinco namuose svečiai kėlė taures, linkėdami daug gražių dienų sporte ir pensininko gyvenime. Sig.K.

Hamiltono "Kovo" žinios

"Kovo" vadovybė sveikina klubo narę Tatti (Jonkutę), dalyvavusią IV-se PLS žaidynėse Lietuvoje ir krepšinio varžybose laimėjusią geriausios metikės taurę.

Valdyba praneša – krepšinio treniruotės, kaip ir visuomet, vyksta kiekvieną šeštadienį Westdale mokykloje nuo 1-3 v.p.p. vyrams ir jauniems "A", o nuo 3-5 v.p.p. berniukams ir mergaitėms 6-14 m. amžiaus. Kviečiami nauji nariai įsijungti į krepšinininkų eiles. A.G.

Ateitininkų žinios

Jaunučių ir jaunių susirinkimas įvyko spalio 20, sekmadienį, Prisiškimo parapijos patalpose. Pokalbį su jauniaus pravedė globėja Gabija Petrauskienė, o jaunučių (iki 9 m.) diskusijoms "darbštumo" tema vadovavo Ramūnė Jonaitienė. Visi atliko padejėjos Jūros Bušinskienės paruoštą darbėlį rudens tema. Į kuopą įstojo trys nauji nariai, vienas į jaunių, du į jaunučių grupes. Dabar kuopoje yra užsiregistravusių iš viso – 8 jaunieji ir 12 jaunučių.

Sekantis kuopos suejimas įvyks lapkričio 3, sekmadienį po 10.15 v.r. Mišiu. Visi rinksis pas Algį ir Nijolę Simonavičius (83 Brentwood Rd.S.) užkandžiui, po kurio bus išvyka į Ontario Hydro Lakeview jėgainę, kur bus rodomas filmas ir vaikai bus supažindinti su įvairiais darbais šioje srityje. Dalyviams patariama nešioti ilgus kelnes ir patogius batus. Išvyka užtruks apie valandą su puse. Vaikus bus galima atsiimti iš Simonavičių, maždaug 2.15 v.p.p. Inf.

Moksleivių pirmasis susirinkimas buvo spalio 20 d., kuriame dalyvavo dešimt narių. Kuopos globėja yra I. Čuplinskaitė. Buvo išrinkta kuopos valdyba: Julija Pranaitytė – pirmininkė, K. Baršauskaitė – vicepirmininkė, Darius Viskontas – išdėininkas, A. Karkaitė – sekretorė, ryšininkė. Moksleivių susirinkimai vyks kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį Prisiškimo parapijoje ateitininkų kambaryje po 10.15 v. Mišiu. Sekantis susirinkimas įvyks lapkričio 3, sekmadienį. Kuopos valdyba buvo susirinkusi spalio 27 d. ir aptarė ateinančių metų kuopos veiklą.

Skautų veikla

• Spalio 21 d. įvyko "Rambyno" tunto naujos vadijos posėdis. Vadiją sudaro: tuntininkas S. A. Senkus, pav. ps. A. Saplys, adj. sk.v. v.sl. J. Zenkevičius, kom. dr. dr. R. Saplys, ižd. s. V. Sendžikas, spaudos ryš. v.sl. F. Mockus, ūkio skyr. sk.v. v.sl. M. Slapsys, laužavedys sk.v. kand. sl. G. Karasiejus. Draugininkai: vilkiukai M. Rusinas, pav. ps. N. Simonavičienė, adj. sk. v. v.sl. A. Paškus, skautų fil. M. Leknickas ir s. fil. dr. A. Dailydė, prityrusių skautų sk.v. v.sl. R. Kalendaris, pavaduotojas sk.v. v.sl. M. Bijūnas, sk. vyčių sk.v. v.sl. P. Petruskas, jūrų skautų įgulos v.p.s. Namikas, bebrų ps. A. Stundžia. Visi vadovai stropiai pasiryžę dirbti Dievo, tėvynės ir artimo meilės gerovei. Darbotvarkėje diskutuota vadovų pareigos, vadijos ir draugovių metinis planas, patyrimo laipsniai, specialybės, lavinimo kursai ir t.t.

• Bendras "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntų posėdis – lapkričio 12, antradienį, 7.30 v.v. skautų būkle.

• Skautininkų sueiga lapkričio 9, šeštadienį, 7 v.v. Prisiškimo parapijoje. Mišios, lapkričio 1-mos paminėjimas ir kavutė.

• Skautiškos kūčios gruodžio 15, sekmadienį, 6.30 v.v. Toronto Lietuvių namuose. M.

• Visos sesės prašomos kuo greičiau sumokėti nario mokesį savo draugininkams.

• Keičiamos visų žemės skaučių (ne jūrų skaučių) uniformos. Visos sesės prašomos išpildyti anketas, kurios yra "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų informacijos knygutėje, "Uniformų tvarkos" skyriaus pirmame puslapyje, ir jas pristatyti kaip galima greičiau savo draugininkams. Tos sesės, kurios neturi šios knygutės, prašomos įteikti savo draugininkams išmatavimus: savo bluzės, sijono ir kojinių (batų) dydžius ir liemens duomenis. Naujų uniformų kainos bus paskelbtos vėliau.

L. Mockutė

• Auka bei talka lietuviškajai spaudai – parama savajai tautai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7.25% už 90 dienų term. indėlius	
7.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
7.25% už 1 m. term. indėlius	
7.50% už 2 m. term. indėlius	
7.75% už 3 m. term. indėlius	
7.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
8.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
8.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
8.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
8.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.50% už OHOSP (variable rate)	
6.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
6.75% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
5 % už kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	11.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9.50%
2 metų	10 %
3 metų	10.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	9 %
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r.- 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.- 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.- 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480

Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779
FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

2300 Bloor St.W. TORONTO, ONT. M6S 1P2

Tel. (416) 604-9750
FAX (416) 604-9748

Pradžiuginkite savo artimuosius šv. Kalėdų proga!

Pasinaudokite mūsų specialiu pasiūlymu – šventine nuolaida, siunčiant oro paštu – nuo spalio 15 – gruodžio 15.

Kaina \$6.50 už kg.

Latvijos firma AMBER GLOBUS LTD.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI UKRAINON, LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, GUDIJON, MOLDAVIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$4.99 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes palmame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinius daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavejas nieko neturi primokėti).

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.

Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. - 8 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie raišinės.

427 614 THE QUEENSWAY

Ivairios žinios

Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius praneša, kad, susitarus su Mokslių akademija, atkuriamos šiam universitetui aukštosios studijos — daktarantūrų programos. Joms vadovaus patys geriausi Lietuvos mokslininkai.

Humanitariniai mokslai: antropologija (teorija, tautosaka, etnografija) — vadovas dr. N. Vėlius, baltų kalbotyra — dr. A. Vanagas, istorija — dr. A. Tyla, literatūros mokslas — dr. V. Kubilius.

Tikslieji mokslai: fizika — dr. G. Kamuntavičius, informatika — prof. dr. V. Kaminskas, matematika ir jos metodų taikymas — prof. dr. V. Statulevičius, prof. dr. R. Bentkus. Molekulinė biologija ir biotechnologija — prof. dr. J. Kulys. Aukštųjų studijų krypčių tarybai vadovauja rektorius prof. dr. A. Avižienis.

Iprastinė daktarantūros studijų trukmė — ne daugiau kaip 5-ri metai. Iš jų 1.5-3 metai skiriamieji studijoms, o likęs laikas disertacijai ruošti. Daktarantas studijuoja pagrindinę ir dvi gretutines mokslo kryptis.

Priėmimo į daktarantūrą konkurse gali dalyvauti asmenys, baigę aukštąjį mokslą, esantys aspirantūroje ar ją baigę ir turintys dviejų mokslininkų rekomendacijas.

Istojančiai pateikia šiuos dokumentus: pareiškimą rektoriaus vardu, nurodant daktarantūros kryptį, aukštojo mokslo baigimo kopiją, studijų nuorašą, paskelbtų mokslo darbų sąrašą ir jų kopijas arba turimus referatus, dviejų mokslininkų rekomendacijas, 4 foto nuotraukas 3x4 cm. dydžio.

VDU laukia kandidatų iš išeivijos. Tokios studijos Lietuvoje yra kelis kartus pigesnės negu Amerikoje. Pareiškimus bei dokumentus siųsti šiuo adresu: Bronius Vaskelis, 2745 W. 94th St., Evergreen, IL 60642, USA.

Po gruodžio 1 d. prašymai priimami 1992 m. rudens semestriui.

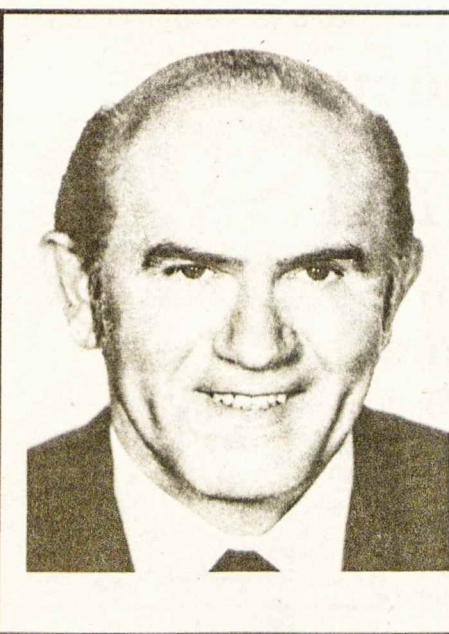
Atviros Lietuvos fondas, remiantis atviros visuomenės ugdymą Lietuvoje, priima prašymus pilno laiko tarnybai vykdomos programos pagalbininko pozicijai. Pareigos yra šios apimtios: kooperuojant su direktoriumi mėnesinių pranešimų paruošimas, subsidijų pasiūlymų peržiūra, laiškų rašymas, užsakymas priemonių, programos plėtotė. Šiam darbui reikia atsidavusio, energingo, gerai organizuoto bei lankstaus asmens. Pirmajam fondo darbų sritis: ekonomika, vadovavimo (management) bei svetimų kalbų mokymas, švietimas, pagalba nevaldinėms organizacijoms, etninės mažumų grupės. Patirtis šiose srityse sustiprintų kandidato priėmimo galimybes.

Suinteresuoti asmenys prašymus su aprašymu apie save (resumė) siunčia šiuo adresu: Anthony Richter, Executive Director, Atviros Lietuvos fondas, 888 Seventh Ave., Suite 1901, New York, NY 10106. Tel. 212-757-2323, Fax: 212-974-0367. Inf.

Ivairių etninių verslo organizacijų 27 atstovai iš Toronto apylinkės spalio 15 d. susirinko ir nutarė sušaukti smulkių verslininkų konferenciją apie importavimo ir eksportavimo galimybes. Tokia konferencija įvyks spalio 24 d. Novotel viesbutyje, North York'e, nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p. Įėjimas \$40, įskaitant ir pietus. Inf.

Paieškojimas

Felė Balnionytė-Maslauskienė ieško tėvo Juozo Balnionio, gimusio 1922 m. Bališkių kaime, Rozalimo valsčiuje. Tarnavo Plechavičiaus vietinėje rinktinėje ir 1944 m. buvo išvežtas į Vokietiją. Pats ar apie jį žinantys prašomi rašyti šiuo adresu: Felė Maslauskienė, P. Eimučio 8-1, Radviliškis 235120, Lithuania, Europe, arba skambinti M. Jagminui tel. 763-0118.

Štai jūsų kandidatas į Toronto miesto tarybą!

Dabar labiau nei bet kada miesto vadovybėje reikia asmens, kuris yra patyręs ir moka tvarkyti miesto reikalus

Šių metų lapkričio 12, antradienį, vėl išrinkite lietuvių bičiulį

BILL BOYTCHUK

pirmoje rinkiminėje apylinkėje (Ward 1)

Rinkimų būstinė: 2265 Bloor St. W. (kampas Durie St.)

Tel. 767-5788; 767-5887

AUTHORIZED BY THE CFO FOR THE BILL BOYTCHUK CAMPAIGN

Remkime lietuvių bičiulius

Jau praėjo trys metai nuo paskutinių Toronto miesto tarybos rinkimų ir artėja laikas vėl balsuoti š.m. lapkričio 12 d. Kiekvieno gyventojų privilegija ir pareiga yra dalyvauti rinkimuose. Taip pat svarbu šiuose rinkimuose nepamiršti savo draugų, kuriems rūpi ir lietuvių reikalai.

Toks pasižymėjimas lietuvių ir kitų baltiečių tarpe, daug metų renkamas Toronto miesto pirmoje rinkiminėje apylinkėje (Ward 1) yra William Boytchuk'as.

Jis pirmą kartą buvo išrinktas 1969 metais. Nuo to laiko buvo veiklus miesto tarybos narys. Vadovavo daugeliui komisijų bei komitetų, kurie atliko jo apylinkėje ir aplamai visame Toronte svarbių darbų.

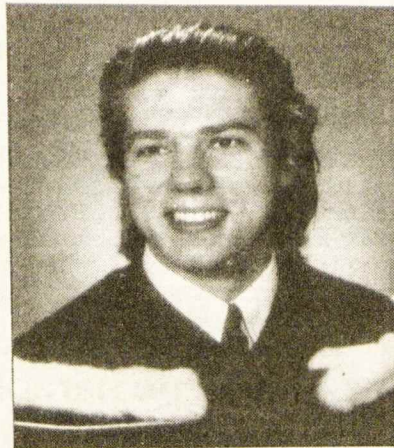
Lietuvių parkas — Park Lithuania iš miesto tarybos buvo

gautas W. Boytchuk'o pastangų dėka. Jis ne kartą yra pareiškęs, kad lietuviai savo darbais prisidėję prie miesto ir pirmosios rinkiminės apylinkės klestėjimo. Jis yra padėjęs lietuviams miesto valdyboje išgauti statybos ir kitų reikiamų leidimų, kai vyko Lietuvių namų ir lietuvių pensininkų namų "Vilnius" statybos.

Jis su kitais reikšmingais lietuvių draugais Tony O'Donohue ir Ch. Korwyn-Kuczynski, kurie taipogi vėl kandidatuoja į miesto tarybą, užsitarnauja labai didelio dėkingumo. Praktiškai jį išreikšti galima rinkimų dieną, balsuojant už juos. Šių trijų lietuvių bičiulių pastangomis iš Toronto miesto vadovybės buvo gauta \$25.000 auka paremti Lietuvy medicinos reikmenimis. Šiuo metu W. Boytchukas aktyviai reiškiasi savo pastangomis, kad būtų įvykdyti Lietuvių slaugos namų statybos planai.

W. Boytchuk'as rūpinasi savo rinkiminės apylinkės visų gyventojų gerove. Jis rinkimų vajuje stipriai pasisako už miesto švarą, aplinkos gerinimą, gatvių geresnį apšvietimą, žmonių saugumą, kovą su kriminaliniais nusikaltėliais. Toronto miesto policija, sako jis, yra pati geriausia Šiaurės Amerikoje, tačiau jai reikia didesnės paramos kovoje su narkotikais. Glaudus kooperavimas gyventojų ir policijos yra geriausia galimybė laimėti kovą prieš nusikaltimus. Taip pat, pasak jo, svarbu išmintingai leisti žmonių sudėtus mokesčius ir su atsakomybe juos kelti.

Jis pilnai užsitarnauja vėl būti išrinktas į miesto tarybą pirmoje Toronto rinkiminėje apylinkėje (Ward 1) High Park'o rajone. Lietuviai turi nepamiršti savo gero bičiulio ir lapkričio 12 d. balsuoti už William Boytchuk'a. S.J.

ROMAS STANULIS, Birutės ir Teodoro Stanulių sūnus, šį pavasarį baigė Toronto universitetą 4 metų (Honours) bakalauro laipsniu. Specializavosi sociologijoje ir psichologijoje. Dabar dirba FICC bendrovėje kaip kompiuterių programų studentų patarėjas. Nuo pat mažens Romas priklausė Toronto lietuvių sporto klubui "Vytiš" ir astovavo "Vyčio" krepšinio komandai IV Pasaulio lietuvių sporto šventėje Lietuvoje. Jis taip pat yra skautas-akademikas, šoko "Gintaro" ansamblyje ir yra baigęs Maiorono šeštadieninę mokyklą. Romas planuoja po metų tęsti mokslo studijas ir įsigyti prekybos magistro laipsnį. Linkėtina Romui sėkmės jo pasiryžimuose, neužmirštant ir lietuviškos veiklos

ŠYPSENOS

Neįdomus vaikinai

Kalbasi dvi draugės.
— Koks vaikinai tas Zigmundas?
— Ech, geriau neklausk! Išivaizduok, pakeliui į Gdanską vidurdienį susistabdė savo automobilį prie krūmų ir ėmė mane tikinti, kad karbiuratorius užsikimšęs.
— Na ir kaip?
— Ir nieko... Sutaisė karbiuratorius ir nuvažiavo.

Vyras ieškojo daržinėje pjūklą ir neradęs jo suriko:
— Žmona, kur mūsų senasis pjūklas?
Ir iškart pasigirdo uošvės balsas:
— Jeigu jau aš ir pjūklas, tai dar ne toks senas!

"TORVIL" LTD.

(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)

**NAUJOS ŽEMOS KAINOS
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ**

NAUJA!!! SIUNTOS LĖKTUVU (Air Cargo) per 4-5 savaites

- ▶ SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMSI PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)
- ▶ STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- ▶ SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- ▶ PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) — reguliarus (4 savaitės)
- ▶ SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)

- ▶ RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS
Žemiausios kainos — pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara-Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS
(traktoriai, plūgai, sėjimo mašinos ir t.t.)

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210
Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami

KANADOJE

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

**Branch
TORVIL PARCELS**
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

**LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMĖNIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA**

JAV

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

**Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.**
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

west realty inc., realtor
an independent member broker

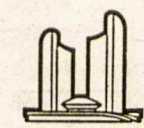

**Juozas (Joseph)
Norkus**
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" l-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

Toronto miesto gyventojams:

ATIDUOKITE PERDIRBIMUI SAVO VARTOTUS BUITINIUS REIKMENIS

Skelbiame naują ir pagerintą sistemą paversti vartotus reikmenis nauju metalo produktu Toronto mieste.

Jeji jums nebereikalinga: drabužių džiovintuvai,

indų plovimo mašina,
ledainė (freezer),
šaldytuvai,
krosnis ar
skalbimo mašina,

paskambinkite Viešųjų darbų ir gamtos saugos įstaigai (Dept. of Public Works and Environment) tel. 392-7742, galėsite susitarti dėl nebereikalingų reikmenų paėmimo.

Junkitės į perdirbimo talką. Skambinkite mums. Tik nepalikite savo išmestų reikmenų mums nepranešus.

Nicholas Vardin, P.Eng.
miesto inžinierius ir igaliojintis
viešųjų darbų ir gamtos saugos reikalams

KELIONĖS Į LIETUVĄ

VISI, KAS NORI PERDUOTI PINIGUS IR VAISTUS
GIMINĖMS AR DRAUGAMS LIETUVOJE ŠV. KALĖDŲ
PROGA, SIŪLOME SAVO PASLAUGAS.

VISI, KAS NORI PASIKVIESTI GIMINES AR DRAUGUS
IŠ LIETUVOS VIEŠNAGEI SEKANTIEMS METAMS,
SKUBĖKITE DARYTI IŠKVIETIMUS.

LIETUVA VISUOMET LAUKIA JŲSŲ:
Lufthansa — TORONTAS-FRANKFURTAS-RYGA
Scandinavian Airlines —

TORONTAS-NIUJORKAS-KOPENHAGA-RYGA
Kaina nuo \$1,280 kanadiškais

Planuojami skridimai į VILNIŲ.
Teiraukitės mūsų biure dėl šių skridimų.

Mūsų kelionių biuras visada maloniai jums patarnaus:

- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Pervėžant svečius autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
- * Sutvarkant Aeroflot bilietus
- * Išrašant bilietus lėktuvu ar traukiniu
- * Padės suplanuoti jūsų atostogas

DARBO LAIKAS: pirmadieniais-penktadieniais 9.30-17.00,
šeštadieniais — pagal išankstinį susitarimą

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

**DRESHER INSURANCE
BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Spalio 26, šeštadienį, Šv. Mykolo katedroje buvo apdovanoti kard. Carterio medaliu du mūsų parapijos Mišių tarnautojai: Jonas Repšys ir Taras Chornomaz.

— Kapinių lankymo diena bus lapkričio 3, ateinantį sekmadienį. Mišios kapinėse bus 3 v.p.p. Tuoj po Mišių bus šventinamas buvusio Lietuvos konsulo Kanada a.a. dr. Jono ir a.a. dail. Halinos-Jones Žmuidzinų paminklas Autoaikštėje bei kapinėse tvarką prižiūres Toronto V.I. Pūtvio kuopos šauliai. Autobusas pamaldoms kapinėse važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal grįš 5.30 v.p.p.

— Ateinantį sekmadienį, lapkričio 3, ryšium su Kapinių lankymo diena, Mišios Wasagoje bus 11 v.r.

— Pirmajai Komunijai pasirušimo pirmoji pamoka bus lapkričio 10, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje. Tėveliai prašomi savo vaikučius registruoti toms pamokoms klebonijoje.

— Mišios lapkričio 3, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mariją Kronienę ir Jurgį Bendoraitį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Joną Valantiejų.

Išganytojo parapijos žinios

— Lapkričio 3, sekmadienį, po pamaldų šventovėje vyksime į Šv. Jono kapines Mississaugaugo aplankyti artimųjų ir pažįstamųjų kapus. Bus laikomos trumpos pamaldos.

— Moterų draugijos susirinkimas po pamaldų lapkričio 10 d.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 260 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Toronto miesto tarybos narys William Boytechuk'as ir ponis, R. Songaila, L. Bocyte, L. Andriuskevičius, N. Mironukaitė-Timinskienė, T. Malinkevičiūtė-Matuliokienė, S. Jakubauskas, A. Zmaila iš Šiaulių; S. Dikčius, R. Lingė iš Vilniaus; T. Šarakauskienė iš Kauno; A. O. Norkeiliūnaitė, T. Lingienė iš Montrealio, S. Danaitienė iš Otavos, V. Seniūnas iš Hamiltono. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys ir Slaugos namų komiteto pirm. J. V. Šimkus.

— Lapkričio 17, sekmadienį, 3 v.p.p. įvyks LN 40 veiklos metų minėjimas — koncertas-pobūvis. Po to bus karšta vakarienė su vynu, sveikinimai, kalbos. Stalai numeruoti. Bilietai gaunami LN tel. 532-3311 ir sekmadienio popietės pas LN moterų būrelio narys. Plačiau "TŽ" skelbime.

— LN valdybos posėdis — spalio 31, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Gražinami Lietuvių namai. Išdažytas vestibulis, koridoriai, priekiniai ir užpakaliniai laiptai. Numatyta pakeisti laiptų kilimus, išdažyti virtuves ir atremontuoti svetainę "Lokys".

Aukos slaugos namams

\$1,000 — dr. R. Zabieliuskas, Ona Šitkauskienė; \$250 — dr. A. D. Dickson; \$100 — Alfonsas Liškauskas, Burlingtonas, Aldona Janikaitienė a.a. Juozas Jankaičio 5-rių mirties metinių prisiminimui, Birutė Norkienė. A. a. dr. Noros Šimkutės atminimui \$1,000 aukojo Jonas ir Angelė Šimkai, iš viso paaukoję \$5,462. Statybos fonde dabar yra \$652,978. Aukos priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose.

Dr. V. Samonis, ekonomistas, darbuojantis Toronto universiteto tarptautinių studijų centre, parašė laikraščio "The Economist Newspaper" redakcijai laišką, atskaidydamas į korespondento užmetimus Lietuvai, esą ji skriaudžianti mažumas. Laikraštyje kaltinami lietuviai ir teisiniai tie, kurie laužė Lietuvos įstatymus. P.v. C. Vysocki, vienas iš vadovų, viešai pripažino, kad esąs raudonaišias komunistas. Jis ir į jį panašūs viešai veikė prieš Lietuvos teritorijos vientisumą, norėdami dalį Lietuvos subordinuoti Sov. Sąjungai. Jie pajėgė paveikti lenkų daugumos vadovaujamą tarybą, kurios padarė nelegalų sprendimą. Todėl tokią tarybų veiklą Lietuvos vyriausybė sustabdė. Bet tai nėra mažumų teisių pažeidimas, o lojalumo klausimas. "Laiško autorius" dar klausia: kiek Vakarų valstybių suteikia tokias dides kalbos ir kultūros teises mažumoms, kokias jos turi Lietuvoje?

NUOMOJU Kaune, Žaliakalnyje, 2-ji ir 4-rių kambarių butas. Tel. (514) 363-6284.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* statiniai darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairių cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939 Toronto

NUOMOJU Kaune, Žaliakalnyje, 2-ji ir 4-rių kambarių butas. Tel. (514) 363-6284.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* statiniai darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairių cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939 Toronto

Junkitės prie mūsų...

ATŠVĘSTI LAISVĘ

Toronto miesto rotušės Nathan Philips aikštėje
1991 m. lapkričio 1, penktadienį, 6.30 v.v.

(Po Laisvės arkos atidarymo)

• Chorai • Tautinių šokių šokėjai • Solistai

Toronto miesto taryba 1991 m. rugsėjo 17 d. priėmė šią rezoliuciją:

"Tas įvykis bus džiaugsmo vakaras, sveikinant Latvijos, Estijos ir Lietuvos atgimimą ir švenčiant vergiškos komunistinės sistemos žlugimą tose respublikose..."

Toronto miesto taryba Baltiečių federacija Kanadoje

Estų vyriausioji taryba Kanadoje
Latvių tautinė federacija Kanadoje
Kanados lietuvių bendruomenė

Š.m. lapkričio 1, penktadienį, 8 v.v. (po Vėlinių Mišių)

Prisikėlimo parapijos salėje rengiamas

Lietuvių liaudies muzikos ansamblio

"Uostamiesčio muzikantai"

KONCERTAS
Šis Klaipėdos ansamblis, vadovaujamas muz. Br. Mūro, dabartiniu metu sėkmingai koncertuoja JAV-se. Visi kviečiami dalyvauti šiame aukšto meninio lygio populiarus ansamblio koncerte. Bilietai — \$8. Gaunami prie įėjimo. Rengia KLB Toronto apylinkės kultūros komisija

Toronto Lietuvių namų 40 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS - POBŪVIS

įvyks š.m. lapkričio 17, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje.

Meninėje programoje:

smuikininkė Rūta Milkienė, solistė Eugenija Ambrozaitytė, pianistės — Jolanta Vaičytė ir Vitalija Paulauskaitė.

Maloniai kviečiami dalyvauti Toronto ir apylinkių lietuviai — Toronto Lietuvių namai

5 val. po pietų karšta vakarienė su vynu;

sveikinimai, kalbos.

Įėjimas — \$20 asmeniui. Stalai numeruoti.

Bilietai platinami Lietuvių namuose tel. 532-3311.

Bostono apylinkės baltiečių bendruomenės
maloniai kviečia Jus dalyvauti

Baltijos tautų laisvės šventėje

1991 m. lapkričio 16, šeštadienį.

Bus paminėta bendra mūsų kova, trukusi daugiau kaip 50 metų ir mūsų svajonės išsipildymas — Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atgavimas.

7 v.v. kokiečiai, 8 v.v. vakarienė ir svečių pristatymas, 10 v.v. - šokiai.

Dalyvaus Lietuvos ambasadorius S. Lozoraitis.

Kultūrinę programą atliks — lietuvių, latvių ir estų vienetai.

Pabaigoje — tautų draugystės šokiai.

American Ballroom — Westin Hotel — Copley Place, 10 Huntington Avenue, Boston, Massachusetts.

Bilietai — \$50 asmeniui. Būtina rezervuoti prieš lapkričio 12 d. Dėl bilietų ir informacijos prašom kreiptis: Antanas Januška, 17 Church Street, Milton, MA 02186. Tel. 617-698-5438. Čekius rašyti: Baltic Freedom Celebration.

YTTAS GRABAUSKAS —

statau naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tverius tvoras. Skambinti tel. 416 - 847-9187, Oakville, Ontario.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statinius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norku (didesnius kiekius pristatomi ir namus). Tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ĮMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite apsipirkti Lietuvoje savo giminiams, draugams, seneliui ir vaikui namus šviežia skerdiena — 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiai — 20 kg (\$150), sauso maisto rinkiniu — \$150, šventinis rinkinys — \$150. Visi užsakymai pristatomi ir namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDAI. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotųjų ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PARDUODAMI nauji baldai už pusę kainos. Elektrinė krosnis vidutinio dydžio, ištraukiama sofa ir drabužinys spinta. Skambinti tel. 536-4742 Toronto.

MONTREAL

Poetas dr. Henrikas Nagys po 47 metų spalio 16 d. pirmą kartą atvyko į Lietuvą. Kaip Vilniaus radijas pranešė, jau tą pačią dieną susitiko su Lietuvos rašytojais. Kartu su poetu išvyko ir jo žmona Birutė, "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorė.

Naujosios muzikos ansamblis iš Vilniaus sėkmingai pasirodė tarptautiniame naujosios muzikos festivalyje Victoriaville, Que. Vėliau užsuko pas lietuvių ir spalio 19 d. AV parapijos salėje atliko liaudies muzikos koncertą. Ansamblis, kuriam vadovauja Šarūnas Nakas, sudaro dvyliką muzikų. Koncerte daugiausia buvo atliktos senovinės sutartinės. Kai kurie dalykai buvo palydėti kanklėmis, rageliais, birbynėmis bei smuiku. Klausytojai buvo patenkinti, nes sutartinės atstovavo beveik visoms Lietuvos apylinkėms.

Sol. Romas Gražinis spalio 20 d. AV šventovėje giedojo 9 ir 10 val. Mišių metu. Vargonavo vargonų virtuožas Dainius Sverdiolas. Abu iš Vilniaus.

AV parapijos choras spalio 20 d. parodė savo kelionės po Lietuvą vaizdą. Choras su kanta "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" apkelio visą Žemaitiją. Dviejų valandų vaizdą parodė daug Lietuvos šventovių, būdingųjų vietovių; taipgi ir choro kryžiaus statymas Kryžių kalne. Trumpus paaiškinimus davė choro koordinatorių sol. Antanas Keblys.

Aušros Vartų parapijos tradiciniai pietūs rengiami lapkričio 10 d. tuoj po pamaldų. Bus meninė programa ir net dvi loterijos. Parapijiečiai ir parapijos būčiai kviečiami gausiai dalyvauti.

Vedyboms ruošiasi Jo-Anne M. Oss (Usaitė) su Marc N. Just. B.S.

Pagausėjo tikinčiųjų Šv. Kazimiero šventovėje; ypač tai pastebima sekmadieninėse 11 v. r. pamaldose. Parapijos k-tas jau turėjo pirmąjį posėdį sugrįžus klebonui kun. dr. F. Jucevičiui. Ruošiamasi bazarui, kuris įvyks lapkričio 1,2,3 d.d. Prašoma prisidėti laimikiams ir kepiniais. A.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/4%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	4 3/4%
1 metų	7 1/2%	Taupymo — kasdienines	4 3/4%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einamos sąsk.	3 1/2%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 1/2%
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/4%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

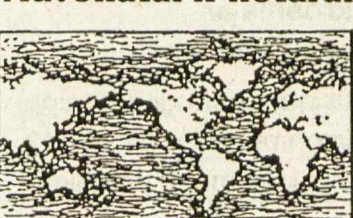
Nekiln. turto nuo 9 3/4%, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniai	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00- 6.00

TOLLIS-CHAN Advokatai ir notarai

3849 Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1L2
Tel. 236-8888 • FAX 236-8833

Teisiniai patarnavimai

kantoniečių, mandariniečių, rusų, italų, lietuvių, ispanų, korejiečių, afrikiečių ir prancūzų kalbomis. Visos kalbos pagal pareikalavimus.

Partneriai

TOLLIS-CHAN

Ekspertai

pabėgėlių teisėms

• Paieškų ir visų dokumentų paruošimas

• Imigracijos ir pabėgėlių valdybos apklausa

• Apeliavimai

• Peržiūros sulaikytųjų centruose

• Ontario teisinė pagalba teikiama jai atitinkamiems asmenims

AUŠRA DALINDIENĖ

pirkimo ir pardavimo atstovė

• Kreipkitės į mane dėl mūsų naujos programos

"HOMEMATCH"

• Garantuojame savo patarnavimus.

• Reikalui esant parūpiname ir mirtigius.

Residential

Real Estate Services

5110 Dundas Street West

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Tel. (416) 231-3000 24 val.

FAX (416) 231-6993